

پایه دهم تجربی

۱۴۰۴ اردیبهشت ماه

مدت پاسخگویی: ۱۰۰ دقیقه

تعداد سوال دهم تجربی: ۱۰

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	شماره صفحه	زمان پاسخگویی
زیست‌شناسی (۱)	۲۰	۱-۲۰	۳	۲۰ دقیقه
فیزیک (۱) آشنا	۲۰	۲۱-۴۰	۶	۳۰ دقیقه
شیمی (۱)	۲۰	۴۱-۶۰	۹	۲۰ دقیقه
ریاضی (۱)	۲۰	۶۱-۸۰	۱۳	۳۰ دقیقه

طراحان

نام طراحان	نام درس
سید جواد زارعی - محمد عباس آبادی - امیر محمد گلستانی شاد - رضا نوبهاری - هادی احمدی - امیر رضا یوسفی - علیرضا عابدی - علی داوری نیا	زیست‌شناسی (۱)
زهره آقامحمدی - آرás محمدی - امیر محمد زمانی - مبین دهقان - محمد رضا خادمی - سید مهرشاد محرومی - عبدالرضا امینی نسب	فیزیک (۱)
نیما اکبری - محمد رضا جمشیدی - علی امینی - هادی مهدی زاده - محمد فائز نیا - سید رحیم هاشمی دهکردی - مرتضی رضابی زاده - امیر محمد سعیدی - امیر حسین طبی - صادق دارابی - جهان شاهی بیگنگانی	شیمی (۱)
محسن اسماعیل پور - نیما رضایی - رضا سید نجفی - رضا ماجدی - مهدی متین اقدم - علی آزاد - فاطمه صمدی نژاد - شاهین پروازی - بهرام حلاج - سروش موئینی - زانیار محمدی - محمد مهدی بهمن دوست	ریاضی (۱)

مسئولین درس

نام درس	مسئولین درس گروه آزمون	ویراستار ان علمی	مسئولین درس گروه مستندسازی
زیست‌شناسی (۱)	علی داوری نیا	امیر رضا یوسفی - علیرضا عابدی - محمد امین حکیمی برآبادی - محمد عباس آبادی	مهسا سادات هاشمی
فیزیک (۱)	مبین دهقان	بهنام شاهینی - بابک اسلامی - محمد مصطفی صامت	حسام نادری
شیمی (۱)	فرزین فتحی	محمد جواد سوری لکی - ایمان حسین نژاد	امیر حسین توحیدی
ریاضی (۱)	رضا سید نجفی	مهدی بحر کاظمی - عرشیا حسین زاده - احسان غنی زاده	الهه شهبازی

گروههای فنی و تولید

ناظر چاپ	حمید محمدی	حروفنگار و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی	مسئول دفترچه	کیان صفری سیاهکل	مدیر گروه	ملیکا طیفی نسب
گروههای فنی و تولید	گروه مستندسازی	آتلیه ذاکری - آرمان ستاری - آرás محمدی	مديیر گروه: محيا اصغری	مسئول دفترچه: امیر حسین توحیدی	ویراستاران: نگار کاووسی - امیر محمد نجفی - عرفان ترابی - معصومه صنعتکار - مهسا محمدنیا - احسان میرزینلی - محسن دستجردی -	مدیر گروه: مهسا سادات هاشمی	مسئولین درس گروه آزمون
ناظر چاپ	حامد حمید	ناظر چاپ	لیلا عظیمی	کیان صفری سیاهکل	کیان صفری سیاهکل	مدیر گروه	ناظر چاپ
ناظر چاپ	ناظر چاپ	ناظر چاپ	ناظر چاپ	ناظر چاپ	ناظر چاپ	ناظر چاپ	ناظر چاپ

بنیاد علمی آموزشی قلمه‌پی (وقف عام)

توجه: دفترچه پاسخ تشریحی را می‌توانید از سایت کانون (صفحه مقطع دهم تجربی) دانلود نمایید.

دفتر مرکزی: فیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۱۳ - شماره تماس: ۰۶۱۴۶۶۰۰۰۰

سوالهایی که با آیکون مشخص شده‌اند، سوالهایی هستند که مشابه آن‌ها در امتحانات تشریحی مورد پرسش قرار می‌گیرد.

۲۰ دقیقه

زیست‌شناسی (۱)

گردش مواد در بدن / تنظیم اسمزی و دفعه مواد زائد / از یافته تا گیاه/ جذب و انتقال مواد در گیاهان
فصل ۴ از ابتدای ۵۰ تا پایان فصل، فصل های ۵، ۶، ۷ و ۸
صفمهای ۵۵ تا ۱۱۱

۱- امکان مشاهده کدام یک از موارد زیر در خون یک فرد سالم و بالغ وجود ندارد؟

(۱) ماده مؤثر بر یاخته‌های کناری جهت افزایش ترشح اسید معده

(۲) ماده حاصل از اثر ترومیتن بر یک مولکول زیستی

(۳) ماده مؤثر در حفظ فشار اسمزی

(۴) ساختارهای دانه‌دار و بدون هسته

۲- در خصوص الگوی جریان فشاری ارنست مونش، کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«به طور معمول در هر مرحله‌ای که مولکول‌ها ..... بین یاخته‌های مختلف جابه‌جا می‌شوند، .....»

(۱) با صرف انرژی زیستی - نوعی پروتئین غشایی با تغییر شکل فعالیت می‌کند.

(۲) بدون صرف انرژی زیستی - فشار اسمزی محتويات درون آوند آبکش کاهش می‌یابد.

(۳) با صرف انرژی زیستی - قند و مواد آلی به سمت نوعی یاخته بدون هسته حرکت می‌کند.

(۴) بدون صرف انرژی زیستی - محتويات شیره پرورده بین یاخته‌های بدون دیواره عرضی جابه‌جا می‌شود.

۳- کدام ویژگی، گیاهان دارای یاخته معتبر را از گیاهان فاقد این یاخته متمایز می‌کند؟

(۱) یک استوانه آوندی در مرکز ریشه خود دارند.

(۲) مریستم‌هایی مخصوص رشد پسین گیاه دارند.

(۳) در مرکز ساقه یاخته‌هایی با دیواره نازک قرار می‌گیرند.

(۴) دستجات آوندی ساقه در مجاورت روپوست قرار می‌گیرند.

۴- کدام گزینه صحیح است؟

(۱) گیاه سیس برخلاف قارچ ریشه‌ای، با نفوذ اندام مکنده به درون آوندها مواد نیاز خود را جذب می‌کند.

(۲) گیاه جالیزی همانند گیاه سیس، توانایی تولید مواد آلی مواد نیاز خود را به کمک فتوسنتر ندارد.

(۳) گیاه آرولا همانند گیاه گل جالیز، مواد آلی مواد نیاز خود را از جانداران دیگر به دست می‌آورد.

(۴) گیاه گونرا برخلاف گیاه توبرهواش، در مناطق فقیر از نظر نیتروژن زندگی می‌کند.

۵- کدام عبارت به درستی بیان شده است؟

(۱) کاهش نور همانند افزایش شدید دما، باعث کاهش طول یاخته‌های نگهبان می‌شود.

(۲) افزایش دما برخلاف کاهش کربن‌دی‌اکسید، باعث افزایش طول یاخته‌های نگهبان می‌شود.

(۳) افزایش کربن‌دی‌اکسید برخلاف کاهش رطوبت، باعث افزایش طول یاخته‌های نگهبان می‌شود.

(۴) کاهش K^+ در یاخته‌های نگهبان همانند افزایش نور، باعث کاهش طول یاخته‌های نگهبان می‌شود.

۶- گروهی از مهره‌داران می‌توانند فشار خون را در سامانه گردشی مضاعف خود به آسانی بالا نگه دارند. کدام مورد در خصوص این جانوران

نادرست است؟

(۱) همه آن‌ها، بخشی خارج از محیط داخلی جهت گوارش مواد دارند.

(۲) فقط بعضی از آن‌ها، کلیه‌هایی با توانمندی زیاد در باز جذب آب دارند.

(۳) همه آن‌ها، خون غنی از اکسیژن را به سرعت به بافت‌های خود می‌رسانند.

(۴) فقط بعضی از آن‌ها، با حرکتی شبیه قورت دادن، هوا را به شش‌های خود وارد می‌کنند.

۷- دیک انسان بالغ، نوعی رگ که دارای نقش اصلی در تنظیم میزان تبادل مواد بین خون و مایع میان یاخته‌ای است، واجد کدام مشخصه زیر است؟

(۱) ضمن داشتن لایه ماهیچه‌ای ضخیم و رشته‌های کشسان، قطر آن ثابت است.

(۲) به دنبال انقباض یاخته‌های لایه میانی خود، در ایجاد فشار کمینه نقش دارد.

(۳) به طور معمول در قسمت‌های سطحی بدن دیده می‌شود.

(۴) تحت تأثیر CO_2 میزان جریان خون در آن کاهش می‌یابد.

۸- چند مورد از موارد زیر، ویژگی مشترک همه جانورانی است که کلیه آن‌ها توانمندی زیادی در بازجذب آب دارد؟

الف: قلب چهار حفره‌ای داشته و خون تیره و روشن در پایین‌ترین حفرات قلب آن‌ها مخلوط نمی‌شود.

ب: می‌توانند نمک اضافه را از طریق غدد نمکی نزدیک چشم یا زبان، به صورت قطره‌های غلیظ دفع کنند.

ج: دارای گردش خون مضاعف بوده و خون ضمن دو بار گردش در بدن، یک بار از قلب آن‌ها عبور می‌کند.

د: به هنگام خشک شدن محیط، مثانه آن‌ها بزرگ‌تر شده و بازجذب آب از مثانه به خون افزایش پیدا می‌کند.

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

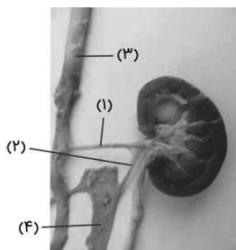
۹- در بدن انسانی سالم و بالغ، اندامی وجود دارد که در تخریب گلوبول‌های قرمز نقش داشته و فاقد توانایی ترشح هورمون می‌باشد. کدام مورد در خصوص این اندام صحیح است؟

۱) برخلاف آپاندیس، لymph خود را وارد مجرای لنفا چپ می‌کند.

۲) همانند مغز استخوان، توانایی تولید یاخته‌های خونی را دارد.

۳) برخلاف تیموس، تنها در نیمه چپ بدن مشاهده می‌شود.

۴) همانند کبد، خون خود را به سیاهرگ باب وارد می‌کند.

۱۰- به طور معمول و با توجه به شکل مقابل، چند مورد صحیح است؟

الف: بخش ۱ نسبت به بخش ۲، میزان اوره بیشتری دارد.

ب: بخش ۳ نسبت به بخش ۴، مقاومت بیشتری در برابر جریان خون دارد.

ج: بخش ۲ برخلاف بخش ۴، به طور مستقیم با شبکه مویرگی دورولله‌ای ارتباط دارد.

د: بخش ۳ برخلاف بخش ۲، به اندام‌های تنظیم‌کننده تعداد گویچه‌های قرمز، خونرسانی می‌کند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱) صفر

۱۱- کدام مورد، در خصوص دریچه‌های موجود در دستگاه گردش مواد انسان، صحیح است؟

۱) همه آن‌ها، به دلیل ساختار خاص و تفاوت فشار خون دو طرف خود، باز یا بسته می‌شوند.

۲) بعضی از آن‌ها، در انتقال لیپوپروتئین‌های تولید شده در بافت چربی به کبد نقش دارند.

۳) همه آن‌ها، مربوط به رگ‌هایی هستند که بیشتر حجم خون را در خود جای می‌دهند.

۴) بعضی از آن‌ها، در مجاورت ساختارهایی لوپیایی شکل قرار دارند.

۱۲- در صورتی که شکل زیر نشان‌دهنده یکی از اندام‌های لنفا انسانی سالم و بالغ باشد، چند مورد در خصوص آن صحیح است؟

الف: پایین‌تر از محل اتصال سیاهرگ‌های زیرترقوه‌ای چپ و راست قرار دارد.

ب: نوعی رگ بزرگ لنفا از سطح پشتی آن عبور می‌کند.

ج: به تخریب گویچه‌های قرمز پیر و آسیب‌دیده می‌پردازد.

د: در پشت استخوان جناغ قوار گرفته و سطحی صاف دارد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱) صفر

۱۳- در بین مراحل تشکیل ادرار، دو مرحله‌ای که ضمن صرف انرژی زیستی دقیقاً در جهت مخالف یکدیگر هستند. کدام مورد در خصوص آن‌ها صحیح است؟

۱) هردوی آن‌ها، در تنظیم pH خون نقش مهمی دارند.

۲) هردوی آن‌ها، در خارج از نفرون می‌توانند انجام شوند.

۳) فقط یکی از آن‌ها، تنها بر اساس اندازه مواد صورت می‌گیرد.

۴) فقط یکی از آن‌ها، توسط یاخته‌هایی با ریزبرزهای فراوان انجام می‌شود.

۱۴- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) هر گیاه انگل با ایجاد اندام مکنده، تمام مواد مورد نیاز خود را از گیاه میزبان دریافت می‌کند.
- (۲) هر گیاه انگل از طریق نفوذ اندام مکنده خود به درون ساقه میزبان، مواد مورد نیاز خود را دریافت می‌کند.
- (۳) هر گیاه همزیست با باکتری‌های تشییت کننده نیتروژن، نیتروژن تشییت شده را از طریق ریشه خود دریافت می‌کند.
- (۴) هر گیاه همزیست با باکتری‌های تشییت کننده نیتروژن، حداقل بخشی از مواد مورد نیاز باکتری‌ها را تأمین می‌کند.

۱۵- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«هر یاخته دراز و کشیده در سامانه بافت زمینه‌ای گیاهان، .....»

- (۱) در سطح داخلی دیواره نخستین خود، فاقد تماس با فسفولیپیدهای غشا است.
- (۲) تعداد لان بیشتری نسبت به یاخته‌های فتوستنتزکننده این سامانه دارد.
- (۳) علاوه بر سامانه زمینه‌ای، در سامانه آوندی گیاه نیز یافت می‌شود.
- (۴) در دیواره ضخیم خود حاوی پلی‌ساقاریدهای رشته‌ای است.

۱۶- در ارتباط با مسیرهای کوتاه انتقال مواد در عرض ریشه گیاه گوجه فرنگی، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) فقط در بعضی از روش‌ها، خروج مواد معدنی از یاخته‌های لایه ریشه‌را رخ می‌دهد.
- (۲) فقط در بعضی از روش‌ها، عبور آب از بخشی از تار کشنده مشاهده می‌شود.
- (۳) در همه روش‌ها، آب تحت تأثیر فشار اسمزی سیتوپلاسم جابه‌جا می‌شود.
- (۴) در همه روش‌ها، ویژگی‌های آب در انتقال مواد نقش اساسی دارد.

۱۷- در خصوص انتقال مواد در گیاهان، کدام موارد زیر صادق است؟

- الف: گیاهان دارای مریستم پسین فاقد توانایی خروج قطرات آب از انتهای لایه برگ‌های خود هستند.
- ب: کانال‌های سیتوپلاسمی یاخته‌های پوست ریشه در انتقال عوامل بیماری‌زا نیز نقش دارند.
- ج: بعضی از کاکتوس‌ها می‌توانند روزنه‌های خود را در طول روز باز نگه دارند.
- د: حرکت شیره خام و پرورده در آوندها به صورت جریان توده‌ای انجام می‌شود.

- (۱) «الف، ب، ج و د»   (۲) فقط «ب، ج و د»   (۳) فقط «ب و د»   (۴) فقط «الف و ج»

۱۸- در تنه درخت انجیر معابد، کدام ویژگی، کامبیوم چوب‌آبکش (آوندساز) را از کامبیوم چوب‌بنبه‌ساز متمایز می‌سازد؟

- (۱) در یک سمت خود یاخته‌هایی با دیواره حاوی ترکیبات لیپیدی می‌سازد.
- (۲) در هر دو سمت خود یاخته‌های مؤثر در استحکام گیاه را می‌سازد.
- (۳) با کندن پوست درخت در برابر آسیب‌های محیطی قرار می‌گیرد.
- (۴) در تولید یاخته‌هایی با دیواره نخستین نازک نقش دارد.

۱۹- با توجه به اطلاعات کتاب درسی، چند مورد ویژگی مشترک همه یاخته‌های ریزپردار موجود در حفره شکمی انسانی سالم و بالغ را بیان می‌کند؟

- الف: در جلوگیری از تورم بخش‌هایی از بدن نقش مؤثری دارند.

- ب: در ورود واحدهای سازنده پروتئین‌ها به محیط داخلی نقش دارند.

- ج: اطلاعات وراثتی را در هسته گرد و مجاور قاعده خود ذخیره می‌کنند.

- د: مواد دفعی خود را مستقیماً به مایع در تماس با ریزپردهای خود وارد می‌کنند.

- (۱) (۱)   (۲) (۲)   (۳) (۳)   (۴) (۴)

۲۰- کدام مورد برای تکمیل عبارت زیر مناسب است؟

«در کلیه انسان، هر بخشی از یک نفرون که .....»

- (۱) به دو بخش لوله‌ای شکل متصل است، فاقد پیچ خورده‌گی در طول خود است.
- (۲) به یک بخش لوله‌ای شکل متصل است، فاقد شبکه مویرگی در اطراف خود است.
- (۳) ترکیب نهایی ادرار را مشخص می‌کند، از روش‌های فعل و غیرفعال استفاده می‌کند.
- (۴) ظاهری غیرلوله‌ای دارد، یاخته‌های هر دو دیواره آن در تماس مستقیم با غشا پایه قرار دارند.

۳۰ دقیقه

کار، انرژی و توان / دما و گرما
فصل ۳ از ابتدای کار و انرژی
چلبیش تا پایان فصل و فصل ۱۴
صفحه‌های ۶۱ تا ۱۶۰

فیزیک (۱)

- ۲۱ - آب با دمای 50°C ، حداقل چند گرم یخ با دمای 10°C را می‌تواند کاملاً ذوب کند؟ (فرض کنید تبادل گرمایی فقط بین آب و یخ رخ دهد، $L_F = 336000 \frac{\text{J}}{\text{kg}} \cdot \text{K}$)

$$Q_{\text{آب}} = 4200 \frac{\text{J}}{\text{kg} \cdot \text{K}}$$

۴۰۰ (۴)

۵۰۰ (۳)

۰/۴ (۲)

۰/۵ (۱)

- ۲۲ - چه تعداد از موارد زیر نادرست است؟

الف) به دلیل وجود ساختمان منظم اتم‌ها در فلزات، آهنگ انتقال گرما در فلزات بیشتر از نافلزات است.

ب) رسانش گرمایی در نافلزات به علت ارتعاش اتم‌ها و گسترش این ارتعاش‌ها در طول آن‌ها است.

ج) علت اصلی تبادل گرما بین دو جسم مختلف، تفاوت دمایی آن دو جسم است.

د) برای کاهش تبادل گرما در خانه‌ها با محیط بیرون، از نافلزات در سقف ساختمان استفاده می‌شود.

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۰ (۱)

- ۲۳ - چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

الف) آب داغ درون قوری با رنگ تیره‌تر زودتر خنک می‌شود.

ب) تفسنج نوری مبتنی بر تابش گرمایی کار می‌کند و از دما‌سنج‌های معیار است.

پ) سطوح صاف و درخشان با رنگ‌های روشن تابش گرمایی بیشتری دارند.

ت) در هنگام شب، نسیم از طرف دریا به سمت ساحل می‌وزد.

ث) در رساناها فلزی سهم الکترون‌های آزاد در رسانش گرما بیشتر از اتم‌هاست.

۱ (۴)

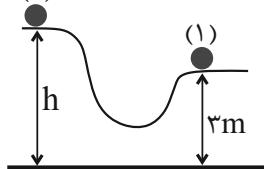
۲ (۳)

۳ (۲)

۰ (۱)

- ۲۴ - مطابق شکل زیر، جسمی به جرم 2 kg با تندی $\frac{m}{s}$ از نقطه (۱) می‌گذرد. اگر تندی این جسم در نقطه (۲) برابر با $\frac{m}{s}$ باشد و در طول

$$(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}) \quad \text{مسیر (۱) به (۲)، } 52 \text{ ژول از انرژی آن تلف شود، ارتفاع } h \text{ چند متر است؟}$$

۳/۲ (۱)

۷/۶ (۲)

۴ (۳)

۹/۲ (۴)

- ۲۵ - هر یک از دو موتور جت یک هواپیمای جنگی، نیروی پیشرانه‌ای برابر $N = 1/8 \times 10^5$ را ایجاد می‌کند. اگر هواپیما در هر دقیقه ۲۵km در

امتداد این نیرو حرکت کند، توان متوسط هر یک از موتورهای هواپیما چند کیلووات است؟

۱/۵×۱۰۵ (۴)

۱/۵×۱۰۱۱ (۳)

۷/۵×۱۰۴ (۲)

۱۰۱۰×۱۰۵ (۱)

- ۲۶ - توبی به جرم 5 kg از بالای ساختمانی به ارتفاع 20 m به صورت افقی و با تندی اولیه $\frac{m}{s}$ پرتاب می‌شود. اگر تندی آن در لحظه

$$(g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}) \quad \text{برخورد به زمین } 20 \text{ باشد، کار نیروی مقاومت هوا بر روی توب چند ژول است؟}$$

-۱۸ (۴)

-۹ (۳)

-۹۱ (۲)

-۱۹۱ (۱)

۲۷- یک گلوله برنجی با تندی افقی $v = 720 \frac{\text{km}}{\text{h}}$ به یک مانع برخورد می‌کند و متوقف می‌شود. اگر 80° درصد تغییرات انرژی جنبشی گلوله باعث افزایش دمای گلوله شود، این افزایش دما چند درجه فارنهایت خواهد بود؟ (گرمای ویژه فلز برنج $400 \frac{\text{J}}{\text{kg.K}}$ است.)

(۷۲) ۴

(۳۶) ۳

(۴۰) ۲

(۲۰) ۱

۲۸- از بین دماسنجهای زیر، کدام گزینه دماسنجهای معیار را معرفی می‌کند؟

پ) گازی

ب) الکلی

الف) جیوهای

ج) مقاومت پلاتینی

ث) نفسنج

ت) کمینه

(۴) ب، ت و ج

(۳) پ، ث و ج

(۲) پ و ت و الف

(۱) فقط پ و ج

۲۹- دمای جسمی جامد $C = 45^\circ\text{C}$ است. اگر دمای جسم 180°F افزایش یابد، دمای نهایی جسم چند کلوین خواهد شد؟

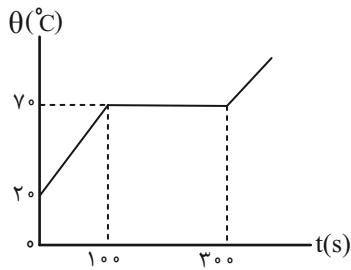
(۱۴۵) ۴

(۲۲۵) ۳

(۳۱۸) ۲

(۴۱۸) ۱

۳۰- شکل زیر، نمودار دما بر حسب زمان را برای جسم جامدی به جرم 500g که توسط یک گرمکن با توان 200W گرم شده است، نشان می‌دهد. نسبت گرمای ویژه جسم جامد به گرمای نهان ذوب آن در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(۱۰۰) ۱

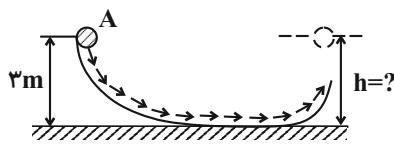
(۰/۰۱) ۲

(۰/۰۲) ۳

(۵۰) ۴

فیزیک (۱) - آشنا

۳۱- گلوله‌ای را از نقطه A با تندی اولیه $\frac{m}{s} = 4$ در جهت نشان داده شده روی سطح پرتاپ می‌کنیم. این گلوله حداکثر تا چه ارتفاعی از سطح زمین بر حسب متر بالا می‌رود؟ (کلیه سطوح بدون اصطکاک هستند، از مقاومت هوا صرف نظر کنید و $g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

(۱) ۳

(۳/۴) ۲

(۳/۸) ۳

(۴/۶) ۴

۳۲- کاهش انرژی پتانسیل گرانشی جسمی بر اثر سقوط از ارتفاع ۶ متری، 40° ژول و افزایش انرژی جنبشی آن، 25° ژول است. متوسط اندازه نیروی مقاومت هوا در برابر حرکت جسم چند نیوتون است؟

(۹۰) ۴

(۲۵) ۳

(۱۵) ۲

(۲/۵) ۱

۳۳- جسمی به جرم 2kg روی سطح شبیداری که با سطح افق زاویه 30° می‌سازد، با تندی ثابت رو به پایین می‌لغزد. اگر در این حرکت، جسم به اندازه ۲ متر جابه‌جا شود، مقدار کار نیروی اصطکاک چند ژول است؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

(۲۰) ۴

(۱۰) ۳

(۱۰\sqrt{3}) ۲

(۲۰\sqrt{3}) ۱

۳۴- توان مصرفی یک موتور الکتریکی ۴۰۰ وات و بازده آن ۷۵٪ است. در هر دقیقه، چند کیلوژول انرژی الکتریکی در آن به انرژی گرمایی تبدیل می‌شود؟

(۱) ۱/۴۴   (۲) ۴   (۳) ۴/۳۲   (۴) ۶

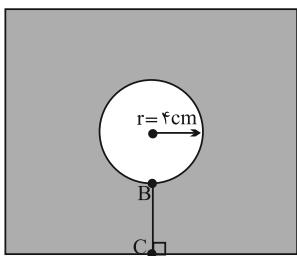

۳۵- ضریب انبساط طولی مواد ..... بستگی دارد و مقدار آن برای فلزات غالباً از مرتبه بزرگی ..... واحد SI است.

- (۱) فقط به جنس آن‌ها، 10^{-5}
 (۲) به جنس و دمای آن‌ها، 10^{-2}
 (۳) فقط به جنس آن‌ها، 10^{-2}
 (۴) به جنس و دمای آن‌ها، 10^{-5}

۳۶- در شکل زیر، حفره‌ای به شعاع ۴cm دقیقاً در وسط یک صفحه فلزی مربع شکل به طول ضلع ۴۰cm وجود دارد. اگر دمای این صفحه فلزی را به طور یکنواخت به اندازه 150°C افزایش دهیم، فاصله لبه حفره تا لبه صفحه فلزی (BC) چگونه تغییر می‌کند؟

$$\frac{1}{\alpha} = 2 \times 10^{-6} \text{ فلز} \quad (\text{فلز } \alpha \text{ و فلز در اثر دریافت گرما، تغییر حالت نمی‌دهد.})$$

- (۱) 0.06 میلی‌متر افزایش می‌یابد.
 (۲) 0.048 میلی‌متر افزایش می‌یابد.
 (۳) 0.06 میلی‌متر کاهش می‌یابد.
 (۴) 0.048 میلی‌متر کاهش می‌یابد.

۳۷- یک لوله مسی را بردیده و جرم آن را نصف می‌کنیم. ظرفیت گرمایی و گرمای ویژه آن به ترتیب از راست به چپ چند برابر می‌شوند؟

(۱) $\frac{1}{2}$ و 1 (۲) $\frac{1}{2}$ و $\frac{1}{2}$ (۳) 1 و $\frac{1}{2}$ (۴) 1 و 4

۳۸- چند لیتر آب با دمای 50°C درجه سلسیوس را با چند لیتر آب با دمای 20°C درجه سلسیوس مخلوط کنیم تا 60°C لیتر آب با دمای 40°C درجه سلسیوس داشته باشیم؟ (اعداد را به ترتیب از راست به چپ بخوانید و از اتفاف انرژی صرف‌نظر کنید).

(۱) 40 و 20 (۲) 25 و 35 (۳) 20 و 40 (۴) 35 و 35

۳۹- علت پدیده‌های زیر، به ترتیب از راست به چپ چه نام دارد؟

- الف) آب روی پوست بدن پس از مدتی خشک می‌شود.
 ب) روی شیشه سرد حمام، قطرات آب دیده می‌شود.

پ) روی شیشه اتومبیل در صبح روزهای خیلی سرد، برفک وجود دارد.

ت) جرم آب درون سماور روشن در دمای 100°C کم می‌شود.

- (۱) میغان - تبخیر سطحی - انجاماد - جوشیدن
 (۲) تبخیر سطحی - چگالش - میغان - تبخیر سطحی
 (۳) تبخیر سطحی - میغان - چگالش - جوشیدن
 (۴) جوشیدن - میغان - ذوب - تبخیر سطحی

۴۰- کدامیک از روش‌های انتقال گرمایی زیر در مکانی که شتاب گرانش وجود ندارد، روی نمی‌دهد؟

- (۱) تابش گرمایی   (۲) رسانش   (۳) همرفت   (۴) رسانش و همرفت

شیوه (۱)

(دپای گازها در زندگی /

آب، آهنگ زندگی

فصل ۲ از ابتدای واکنش‌های

شیمیایی و قانون پایستگی

جزء ۳ از بیان فصل و فصل ۳

صفحه‌های ۶۲ تا ۱۱۲

۴۱- در ارتباط با انواع دگرشکل‌های اکسیژن موجود در کتاب درسی، چند مورد از موارد زیر نادرست است؟

• واکنش تبدیل این دگرشکل‌ها به یکدیگر، برگشت‌پذیر است.

• رنگ آن‌ها در حالت مایع، مشابه رنگ شعله هنگام سوختن گوگرد است.

• دگرشکل پایدارتر، آرایش الکترون- نقطه‌ای مشابه با گوگرد دی‌اکسید دارد.

• دگرشکلی که درصد حجمی آن در هوایکه بیشتر است، راحت‌تر به مایع تبدیل می‌شود.

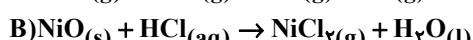
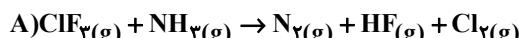
۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۴۲- پس از موازنۀ معادله واکنش‌های زیر، چند مورد از مطالبات زیر نادرست هستند؟

- تفاوت مجموع ضرایب استوکیومتری مواد در معادله (A) با معادله (B) برابر ۷ می‌باشد.

- اختلاف بزرگترین ضریب با کوچکترین ضریب معادله واکنش (C) چهار برابر ضریب آمونیاک در واکنش (A) است.

- شمار اتم‌های هیدروژن در یک طرف واکنش بعد از موازنۀ واکنش (C)، ۱۸ واحد بیشتر از تنها محلول آبی موجود در واکنش‌های بالاست.

- نسبت مجموع ضرایب استوکیومتری فراورده‌های گازی سه واکنش بالا، به ضریب ترکیب جامد واکنش (B) برابر ۲۰ است.

۱ (۴)

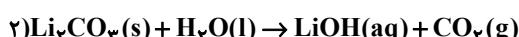
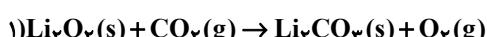
۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۴۳- مطابق واکنش‌های موازنۀ نشده زیر، اگر طی فرایندهای زیر در شرایط STP، اختلاف حجم گازهای تولیدی و مصرفی $2/8$ لیتر باشد؛ درپایان واکنش ۲ چند گرم لیتیم هیدروکسید حاصل می‌شود؟ ($\text{H} = 1, \text{Li} = 7, \text{C} = 12, \text{O} = 16 : \text{g.mol}^{-1}$ ؛ تمام لیتیم کربنات واکنش ۲ از

واکنش ۱ تولید می‌شود).

۴۸ (۴)

۶ (۳)

۳۰ (۲)

۱۲ (۱)

۴۴- چه تعداد از ترکیبات زیر به درستی نام‌گذاری شده‌اند؟

آهن (II) سولفات

Mg₃N₂ : منیزیم نیتراتCa₃(PO₄)₂ : کلسیم فسفات(NH₄)₂CO₃ : آمونیوم کربناتAl(OH)₃ : آلومینیم هیدروکسیدLiNO₃ : لیتیم نیترید

۳ (۴)

۶ (۳)

۴ (۲)

۵ (۱)

۴۵- حجم ۵ میلی لیتر محلول ۲۰ درصد جرمی هیدروکلریک اسید با چگالی $1/2 \text{ g.mL}^{-1}$ را با افزودن آب مقطر به ۱۰ لیتر می‌رسانیم. غلظتهیدروکلریک اسید در محلولنهایی برابر چند ppm است؟ (چگالی محلولنهایی را به تقریب برابر 1 g.mL^{-1} در نظر بگیرید).

۲۴۰ (۴)

۵۰ (۳)

۱۲۰ (۲)

۶۰۰ (۱)

۴۶- به ۵۰ گرم محلول ۲۰ درصد جرمی پتاسیم هیدروکسید چند گرم KOH جامد و خالص به همراه ۲۰ گرم آب اضافه کنیم تا به محلول ۴۰

درصد جرمی تبدیل شود؟

۳۰ (۴)

۳ (۳)

۲۰ (۲)

۲ (۱)

۴۷- معادله انحلال پذیری پتاسیم کلرید به صورت $S = \frac{1}{30} + \frac{22}{30}$ است. ۷۴ گرم محلول سیرشده پتاسیم کلرید در کدام دما، با مقدار کافی محلول نقره نیترات واکنش دهد تا ۲۸/۶ گرم رسوب سفید رنگ تشکیل شود؟ (θ دما بر حسب درجه سلسیوس و S انحلال پذیری است).

$$(K = ۳۹, Ag = ۱۰۸, Cl = ۳۵, N = ۱۴, O = ۱۶ : g/mol^{-1})$$

۲۰°C (۴)

۳۰°C (۳)

۱۰°C (۲)

۶۰°C (۱)

۴۸- کدام گزینه نادرست است؟

۱) موادی همچون سدیم فسفات، کلسیم کلرید و سدیم نیترات از مواد محلول در آب هستند.

۲) مواد کم محلول در آب همچون $CaSO_4$ موادی هستند که انحلال پذیری آنها بین ۰/۰۱ تا ۱ گرم در ۱۰۰ گرم آب است.

۳) مولکول NO همانند HF و SO_3 و برخلاف F_2 قطبی است.

۴) در مولکول آب، اتم اکسیژن سر منفی و اتم‌های هیدروژن سر مثبت مولکول را تشکیل می‌دهند.

۴۹- کدام گزینه، مطلب زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«مولکول‌های H_2O در حالت بخار جدا از هم هستند و پیوندهای هیدروژنی میان آنها وجود ...؛ در این حالت، مولکول‌های آب آزادانه و

... از جایی به جای دیگر انتقال می‌یابند. در یخ، مولکول‌های آب در جاهای ... قرار دارند. در حلقه‌های شش ضلعی یخ، هر اتم اکسیژن به

دو اتم هیدروژن با پیوند اشتراکی و به ... اتم هیدروژن دیگر با پیوند هیدروژنی متصل است.»

۱) ندارد - نامنظم - به نسبت ثابتی - دو

۲) ندارد - نامنظم - به نسبت ثابتی - چهار

۳) دارد - منظم - ثابتی - دو

۴) دارد - منظم - ثابتی - دو

۵۰- کدام گزینه عبارت «هر مولکولی که به هر نسبتی در آب حل می‌شود، ...» را به درستی تکمیل نمی‌کند؟

۱) دارای گشتاور دوقطبی بزرگ‌تر از صفر بوده و در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کند.

۲) میانگین جاذبه حلال - حل شونده از میانگین جاذبه‌های حلال - حلال و حل شونده - حل شونده بیشتر می‌باشد.

۳) در ساختار لوویس آن، حداقل یک اتم دارای جفت الکترون ناپیوندی به چشم می‌خورد.

۴) در دمای اتاق، بین مولکول‌های خود در حالت مایع پیوندهای هیدروژنی قابل توجهی ایجاد می‌کند.

۵۱- مطابق نمودار زیر که انحلال پذیری سه گاز را که با آب واکنش نمی‌دهند، در دمای 20°C نشان می‌دهد. غلظت NO در دمای 20°C و

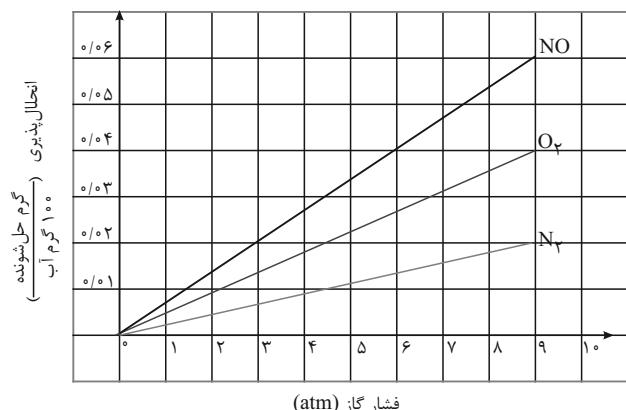
فشار 3 atm در محلول سیرشده آن به تقریب چند ppm است؟

(۱) ۲۰

(۲) ۲۰

(۳) ۲۰۰

(۴) ۰/۰۲

۵۲- کدام یک از مطالبات زیر درست بیان شده است؟

الف) به دلیل وجود یون پتاسیم در تعداد محدودی از مواد غذایی، کمبود آن در بدن فرد اغلب احساس می‌شود.

ب) انتقال تند پیام‌های عصبی در بدن به دلیل نبود و عدم حرکت یون‌های پتاسیم است.

پ) انتقال پیام‌های عصبی به محیط شیمیایی مناسبی نیاز دارد که این محیط یک محلول آبی از یون‌های سدیم، پتاسیم و کلرید است.

ت) نیاز روزانه بدن هر فرد بالغ به یون Na^{+} , ۲ برابر K^{+} است و وجود آن برای تنظیم عملکرد مناسب دستگاه عصبی ضروری است.

(۴) پ - ت

(۳) فقط پ

(۲) الف - ب

(۱) الف - ب

۵۳- چه تعداد از مطالبات زیر درباره ردپای آب نادرست است؟

- ردپای آب برای هر فرد نشان می‌دهد چه مقدار از آب قابل استفاده و در دسترس را مصرف می‌کند و چه مقدار از حجم منابع آبی کم می‌شود.

- ردپای آب در تولید یک کیلوگرم گندم بیشتر از تولید یک بلوز نخی است.

- هرچه ردپای آب ایجاد شده سنگین‌تر باشد، منابع آب شیرین صرف شده زودتر به پایان می‌رسد.

- ردپای آب ایجاد شده در صنعت کشاورزی، سنگین‌تر از سایر صنایع است.

(۴) ۴

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

۵۴- تصفیه آب به روش‌های متفاوتی انجام می‌گیرد، چند مورد از مطالبات زیر درباره آن‌ها نادرست است؟

- با عبور آب از صافی کربنی، آلاینده‌های کمتری حذف می‌شوند.

- به کمک روش اسمز معکوس، میکروب‌ها در آب تصفیه شده باقی می‌مانند.

- کمترین میزان آلایندگی را در آب تصفیه شده به روش تقطیر می‌توان مشاهده کرد.

- در روش تقطیر آب، نیازی به کلرزنی آب تصفیه شده نیست.

(۴) ۴

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

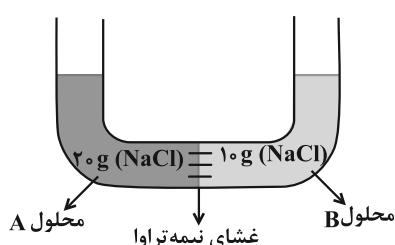
۵۵- شکل زیر دو محلول A و B با حجم‌های یکسان را نشان می‌دهد که توسط غشای نیمه‌تراوا از یکدیگر جدا شده‌اند. اگر این غشاء فقط اجازه عبور مولکول‌های آب را بدهد، با گذشت زمان غلظت دو محلول چه تغییری می‌کند؟

(۱) غلظت هیچکدام تغییر نمی‌کند.

(۲) غلظت هر دو محلول کاهش می‌یابد.

(۳) غلظت A کاهش و B افزایش می‌یابد.

(۴) غلظت B کاهش و A افزایش می‌یابد.

۵۶- چند مورد از مطالعه زیر درباره انحلال‌پذیری گازها در آب به درستی بیان شده است؟

• قرار دادن نوشیدنی گازدار در ظرف آب و یخ باعث افزایش غلظت گاز درون آن می‌شود.

• طبق قانون هنری، انحلال‌پذیری گازها در آب، با ۲ برابر شدن فشار، نصف می‌شود.

• روند کلی تغییر انحلال‌پذیری گاز نیتروژن در آب نسبت به تغییرات دما، مشابه لیتیم سولفات است.

• در دما و فشار یکسان، انحلال‌پذیری هر گاز قطبی نسبت به انحلال‌پذیری هر گاز ناقطبی، بیشتر است.

• ماهیانی که در آب دریا زندگی می‌کنند، نسبت به ماهیان آب شیرین، به طور کلی به غلظت گاز اکسیژن کمتری دسترسی دارند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۵۷- کدام گزینه صحیح نیست؟

۱) بر اساس کتاب درسی فراوان ترین یون چند اتمی در آب دریا یون سولفات است.

۲) در فرایند اسمز معکوس در لوله U شکل اگر فشار خارجی را حذف کنیم جهت کلی حرکت آب برعکس می‌شود.

۳) لحظه تعادل فرایند اسمز زمانی است که عبور مولکول‌های آب از غشای نیمه‌تراوا متوقف شود.

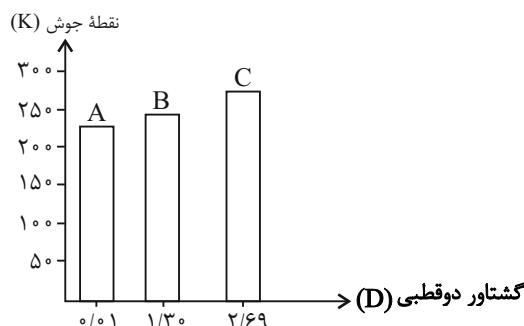
۴) احساس خستگی پس از فعالیت بدنی ناشی از کاهش چشمگیر یون‌ها در مایعات بدن است.

۵۸- کدامیک از مواد زیر به ترتیب از راست به چپ در تهیه کود شیمیایی و گچ استفاده می‌شوند؟

۱) کلسیم سولفات - آمونیوم سولفات

۲) آمونیوم نیترات - کلسیم سولفات

۳) منیزیم کلرید - آمونیوم نیترات

۵۹- با توجه به نمودار زیر چه تعداد از موارد زیر همواره صحیح است؟

آ) در میدان الکتریکی مولکول‌های C منظم‌تر جهت‌گیری می‌کنند.

ب) مقایسه نیروی بین مولکولی ترکیبات به صورت $A < B < C$ می‌باشد.

پ) بین مولکول‌های C پیوند هیدروژنی برقرار است.

۲ (۲)

۱ (۱)

۴) صفر

۳ (۳)

۶۰- کدام فرایند به خاصیت گذرندگی (اسمز)، مربوط نیست؟

۱) پلاسیده شدن خیار تازه در آب شور

۲) متورم شدن زردآلوی خشک در آب درون لیوان

۳) تهنشین شدن گل و لای در دریاچه‌ها

۴) نگهداری طولانی مدت گوشت و ماهی در نمک

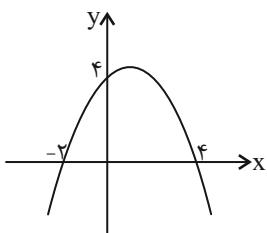
۳۰ دقیقه

محادله‌ها و نامحادله‌ها / تابع

شمارش، بدون شمردن /
آمار و احتمالفصل ۱۴ از ابتدای سهمی تا پلیان فصل ۷
صفحه‌های ۷۸ تا ۱۷۰

ریاضی (۱)

- ۶۱- سهمی زیر را در نظر بگیرید، اگر معادله این سهمی به صورت $y = a(x + \alpha)^2 + \beta$ باشد، حاصل $\alpha\beta$ کدام است؟

-۹/۴ (۱)

-۹ (۲)

-۹/۲ (۳)

-۶ (۴)

- ۶۲- جدول تعیین علامت عبارت $P(x) = (a^2 + a - 6)x^2 + (b - a)x + c - 4$ کدام است؟ مقدار $a + b + c$ کدام است؟ (۱، a) و (۱، b) و (۱، c) و (۱، d)

اعداد طبیعی هستند.)

x	-c
P(x)	+
	-

۷ (۲)

۸ (۱)

۵ (۴)

۶ (۳)

- ۶۳- مجموعه جواب نامعادله $\frac{m+2n}{n-1} < x-1 < \frac{m-1}{2n+1}$ به صورت بازه ( ) است. حاصل $\frac{m+2n}{n-1}$ کدام است؟

-۲ (۴)

۲ (۳)

-۴ (۲)

۴ (۱)

- ۶۴- چند مورد از روابط زیر، تابع هستند؟

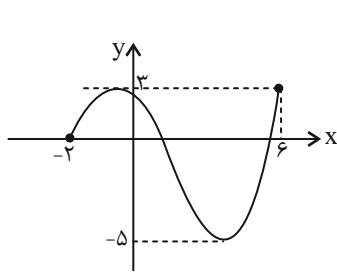
- (الف) رابطه‌ای که به هر دانش‌آموز، دبیران او را نسبت می‌دهد.
 (ب) رابطه‌ای که به هر تابع چند جمله‌ای، ریشه‌های آن را نسبت می‌دهد.
 (ج) رابطه‌ای که به هر عدد حقیقی، ریشه‌های چهارم آن را نسبت می‌دهد.
 (د) رابطه‌ای که به هر کتاب، مؤلفان آن را نسبت می‌دهد.

۴ (۴)

۳ (۳) صفر

۲ (۲)

۱ (۱)

- ۶۵- نمودار مقابل مربوط به تابع $f(x)$ است. مجموعه $D_f \cap R_f$ شامل چند عدد صحیح است؟

۶ (۱)

۵ (۲)

۷ (۳)

۴ (۴)

- ۶۶- مجموع کمترین و بیشترین مقدار تابع $f(x) = x^2 - 4x + a$ وقتی $-1 \leq x \leq 3$ باشد، برابر با ۳ است. مقدار a کدام است؟

۱ (۴)

۱/۲ (۳)

۳/۲ (۲)

۵ (۱)

۶۷- اگر تابع $\{f = \{(a-1, 3n), (4, 4), (b, 5)\}, g = \{(2n, -1-a), (4, a+3)\}\}$ یک تابع ثابت و تابع باشد، آنگاه حاصل کدام است؟

۳ (۴)

۲ (۳)

-۳ (۲)

-۲ (۱)

۶۸- اگر $A = f(۳) + f(۴) + f(۵) + \dots + f(۱۵)$ باشد، حاصل $f(x) = |x-6| - |x-8|$ کدام است؟

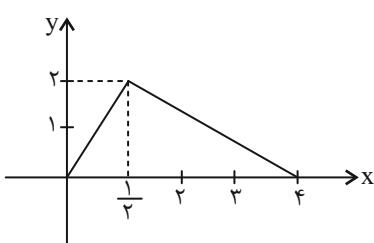
۸ (۴)

۷ (۳)

۶ (۲)

۵ (۱)

۶۹- شکل زیر نمودار تابع $y = f(x-1)$ می‌باشد. دامنه تابع $y = f(x+2)$ کدام است؟

[-۳, ۱] (۱)

[-۱, ۳] (۲)

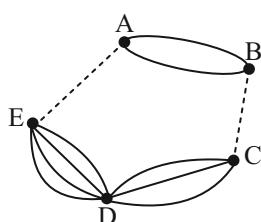
[۱, ۵] (۳)

[-۲, ۳] (۴)

۷۰- نمودار تابع $f(x) = x-4$ با دامنه $D_f = \mathbb{R} - \{1\}$ را دو واحد در جهت مثبت محور x ها و ۳ واحد در جهت منفی محور عرضها انتقال می‌دهیم و آن را $g(x)$ می‌نامیم. کدام یک از خطوط زیر با نمودار تابع $g(x)$ بخورد نمی‌کند؟

 $y = 6$ (۴) $y = -6$ (۳) $y = 3$ (۲) $y = 2$ (۱)

۷۱- تعداد جاده‌ها از شهر B به C کدام باشد تا به ۲۴ طریق مختلف بتوانیم از شهر A به D سفر کنیم؟ (حداقل یک جاده از شهر B به E وجود دارد و تمام جاده‌ها یک طرفه و به D نزدیک می‌شوند.)

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

۷۲- در چند جایگشت از حروف کلمه «pencil»، حروف صدادار قبل از حروف بی‌صدا قرار می‌گیرند؟

۴۸ (۴)

۸۴ (۳)

۹۶ (۲)

۱۲۰ (۱)

۷۳- ۳ دانشآموز دختر و ۳ دانشآموز پسر که هر نفر نماینده یکی از پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم هستند را به چند طریق می‌توان در یک ردیف قرار داد، به طوری که دانشآموزان دختر به ترتیب پایه قرار گرفته باشند؟

۱۴۴۰ (۴)

۷۲۰ (۳)

۱۲۰ (۲)

۲۰ (۱)

۷۴- چند تابع ثابت با ۳ عضو وجود دارد که دامنه آنها فقط شامل اعداد طبیعی یک رقمی و برد زیرمجموعه‌ای از دامنه باشد؟

۲۱۸ (۴)

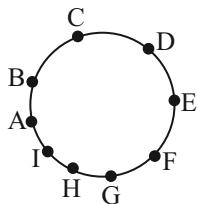
۲۵۲ (۳)

۲۵۶ (۲)

۲۴۳ (۱)

۷۵- با ۹ نقطه روی محیط دایره چند چهارضلعی می‌توان ساخت که پاره خط AE یک ضلع آن باشد؟

۶ (۱)

۷ (۲)

۸ (۳)

۹ (۴)

۷۶- در پرتاب یک تاس چند پیشامد با احتمال بیشتر از ۵۰ درصد وجود دارند که با رو شدن عدد ۵ ناسازگارند؟

۹ (۴)

۱۰ (۳)

۶ (۲)

۵ (۱)

۷۷- در یک گروه سرود مدرسه تعداد دانشآموزان پایه دهم و یازدهم برابرند. اگر از این گروه دو نفر به تصادف انتخاب شوند، احتمال آنکه یک نفر از پایه دهم و یک نفر از پایه یازدهم باشد، $\frac{7}{13}$ است. تعداد اعضای این گروه سرود چند نفر است؟

۱۲ (۴)

۱۴ (۳)

۶ (۲)

۷ (۱)

۷۸- در پرتاب ۲ تاس احتمال آنکه دقیقاً یکی از دو پیشامد «مجموع دو تاس ۸ باشد» و یا «هر دو تاس زوج باشند» رخ دهد، کدام است؟

 $\frac{1}{4}$ $\frac{6}{18}$ $\frac{2}{9}$ $\frac{11}{36}$

۷۹- چند مورد از موارد زیر صحیح می‌باشد؟

الف) علم آمار، مجموعه‌ای از اعداد، ارقام و اطلاعات است.

ب) آخرین قدم در استفاده از علم آمار، نتیجه‌گیری، قضاؤت و پیش‌بینی آزمایش‌های تصادفی است.

ج) عددی که به ویژگی یک عضو نسبت داده می‌شود، مقدار متغیر نام دارد.

د) در دسترس نبودن تمام اعضای جامعه یکی از مشکلات سرشماری می‌باشد.

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

۸۰- در کدام گزینه، متغیرها به ترتیب از نوع «کمی پیوسته، کیفی ترتیبی، کیفی اسمی و کمی گسسته» است؟

۱) میزان بارندگی - نوع بارندگی - شاخص توده بدنی - تعداد دانه‌های یک انار

۲) دمای هوا - رنگ ماشین - نژاد افراد - سرعت اتومبیل

۳) شاخص توده بدنی - مراحل رشد نوزاد - رنگ مو - تعداد ماهی‌های اقیانوس‌ها

۴) میزان بارندگی - کیفیت میوه - اقوام ایرانی - شاخص توده بدنی

دانشآموز عزیز، سوالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود، دقت نمایید تا گزینه‌ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دفترچه سؤال ?

عمومی دهم (رشته ریاضی و تجربی) ۱۴۰۴ اردیبهشت ماه

تعداد سوالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
عابی، بیان قرآن (۱)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۰
دین و زندگی (۱)	۲۰	۱۲۱-۱۴۰	۲۰
(بان انگلیسی) (۱)	۱۰	۱۴۱-۱۵۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۵۰	—	۵۰

طریق

محسن فدایی - مرتضی منشاری - الهام محمدی	فارسی (۱)
رضا خداداده - حمیدرضا قائدامینی - افشنین کرمیان فرد - مجید همایی	عابی، بیان قرآن (۱)
محسن بیاتی - محمد رضایی بقا - فردین سماقی - یاسین ساعدی - عباس سیدشیبستی - مجید فرهنگیان - میثم هاشمی - مرتضی محسنی کبیر	دین و زندگی (۱)
رحمت‌الله استیری - مجتبی درخشان‌گرمی - محسن رحیمی - مانی صفائی‌سلیمانلو - عقیل محمدی‌روشن	(بان انگلیسی) (۱)

گزینشگران و براستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	گروه ویراستار و قبه برق	گروه مستندسازی
الهام محمدی	الهام محمدی	مرتضی منشاری	نازنین فاطمه حاجیلو	الناز معتمدی
رضا خداداده	رضا خداداده	درویشعلی ابراهیمی، آرمین سعادپناه	جواد جلیلیان	لیلا ایزدی
یاسین ساعدی	یاسین ساعدی	—	محمد فرحان فخاریان - نازنین فاطمه حاجیلو	محمد فرجی
دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
عقیل محمدی‌روشن	عقیل محمدی‌روشن	فاطمه نقدی	نازنین فاطمه حاجیلو - هادی حاجی‌زاده	سپهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

الهام محمدی	مدیر گروه
حبيبہ محبی	مسئول دفترچه
مدیر: محبیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی	مستندسازی
فاطمه علی‌یاری	حروف‌نگار و صفحه‌آرا
حمدی عباسی	ناظر چاپ

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

۱۰ دقیقه

مباحث نیمسال دوم
درس ۱۰ تا ۱۸
مفهوم‌های ۷۴ تا ۱۵۱

سوالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود

فارسی (۱)

۱- در موارد کدام گزینه، معنای تمام واژگان مشخص شده درست است؟

الف) دشمن در برابر ایمان جنود خدا متکی به ماشین پیچیده جنگ است: سربازب) بپوشید درع سواران جنگ: خفتانج) صفحه سفیدی باز می‌کرد و ارتجالاً انشایی می‌ساخت: بی‌درنگد) همین که آفریدهای نگاهمان را به خویش معطوف کند، ما را از راه آفریدگار باز می‌گرداند: متحیر

(۱) الف، ج، د (۲) ب، ج (۳) د، ب (۴) د، ب، الف

۱۰۲- املای مشخص شده در کدام گزینه درست است؟

۱) پیش از همه غواص‌ها در سکوت شب، بعد از خواندن دعای فرج و (توسل - توسل) به زهرا (س) به آب زدند.

۲) مرد دید تزار از خواب (برخاسته - برخواسته) و نگاهش می‌کند.

۳) سبک (تغیر - تحریر) او در انشا تقليدي بود کوکانه از گلستان سعدی.

۴) گزدھم که یک ایرانی و پهلوان (سالخورده - سالخورده) است، بر آن دز فرمان می‌راند.

۱۰۳- درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) بیت «جمله عالم زین سبب گمراه شد/ کم کسی ز ابدال حق آگاه شد» به شیوه عادی بیان شده است.

ب) در بیت «کشانی بدو گفت با تو سلیح / نبینم همی جز فسوس و مزیح»، واژگان ممال‌یافته وجود دارد.

ج) در بیت «ریش برمی‌کند و می‌گفت: ای دریغ! / کافتاب نعمتم شد زیر میغ»، فعل «شد» اسنادی است.

د) «هم‌اکنون تو را ای نبرده‌سوار / پیاده بیاموزمت کارزار»، «را» نشانه مفعول است.

ه) در مصراج اول بیت «دو لشکر نظاره بر این جنگ ما/ بر این گرز و شمشیر و آهنگ ما»، فعل به قرینه لفظی حذف شده است.

۱) درست - درست - نادرست - نادرست - نادرست - درست

۲) نادرست - درست - درست - نادرست - درست - درست

۳) نادرست - نادرست - درست - درست - نادرست - درست

۴) با توجه به متن، پاسخ صحیح سوال‌ها به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«هرگز هیچ زیبایی لطیفی را در این جهان ندیده‌ام که بی‌درنگ نخواسته باشم تمام مهم را نثارش کنم و ای زیبای عاشقانه زمین، شکوفایی گستره تو دل انگیز است.»

الف) منادا را در عبارات بالا مشخص کنید.

ب) نقش کلمات «جهان» و «دل انگیز» به ترتیب چیست؟

ج) نوع «واو» را در عبارت بالا بنویسید.

۱) زیبا - متمم - مسد - واو پیوند

۲) شکوفایی - قید - مسد - واو پیوند

۳) ای - متمم - مفعول - واو عطف

۴) زیبا - مفعول - قید - واو عطف

۱۰۴- آرایه در کدام گزینه نادرست است؟

۱) ای کشتی‌های صیادی که مقاومت پیشه کرده‌اید: (تشبیه)

۲) روستایی که با صدرش، با سینه‌اش/ از شرافت خاک و کرامت انسان بودن دفاع کرد: (ایهام)

۳) ای سرور باران‌ها و فصل‌ها/ تو را عطری نامیدم که در غنچه‌ها خانه دارد: (تشبیه)

۴) کاش هیچ انتظاری در وجودت، رنگ هوس به خود نگیرد: (حس‌آمیزی)

۱۰۰- مفهوم کنایه‌های مشخص شده در کدام گزینه آمده است؟

الف) مگر در ریاضی که کمیتیش لنگ بود.

ب) او را نیز بسیل کردم تا عبرت همگان شود.

ج) از کلاس بیرون رفت و دم بر نیاورد.

(۲) فراموشکار بود - تطهیر کردم - نفس نکشید

(۱) ناتوان بود - ذبح کردم - سخن نگفت

(۴) بی‌پشتوانه بود - سر بریدم - خشمگین شد

(۳) مشکل داشت - تنبیه کردم - آسوده نشد

۱۰۱- در متن زیر نویسنده بر کدام گزینه، تأکید دارد؟

«برای من خواندن این که شن‌های ساحل نرم است، بس نیست، می‌خواهم که پاهای برهنهام آن را حس کنند؛ به چشم من هر شناختی که مبتنی بر احساس نباشد، بیهوود است.»

(۴) علم‌اندوزی

(۳) توجه به احساس

(۲) تجربه شخصی

(۱) عمل‌گرایی

۱۰۲- در کدام گزینه میان دو قسمت آمده، ارتباط معنایی وجود ندارد؟

(۱) ای کاش عظمت در نگاه تو باشد:

چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید

(۲) هرجا بروی، جز خدا نخواهی دید:

به جهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست/ عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست

(۳) خدا در همه جا هست؛ در هرجا که به تصوّر درآید، و «تایافتني» است:

غیبت نکرده‌ای که شوم طالب حضور / پنهان نگشته‌ای که هویدا کنم تو را

(۴) هرگز هیچ زیبایی لطیفی را در این جهان ندیده‌ام که بی‌درنگ نخواسته باشم تمامی مهرم را نثارش کنم:

بسوز ای دل که تا خامی، نیاید بوی دل از تو / کجا دیدی که بی آتش، کسی را بوی عود آمد

۱۰۳- با توجه به ابیات زیر، مفهوم کنایی مشترک «پتک ترگ شدن» و «سر زیر سنگ آوردن» چیست؟

زمانه مرا پتک ترگ تو کرد

مرا مادرم، نام مرگ تو کرد

سر سرکشان، زیر سنگ آورده

پیاده، ندیدی که جنگ آورد

(۲) پیروزی و موفقیت

(۱) مبارزه و جنگاوری

(۴) قدرت‌نمایی و زورگویی

(۳) تهدید به مرگ

۱۰۴- مفاهیم «میهن‌پرستی، شکبایی، پایداری مبارزان، یک‌پارچگی» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

که بعد از من افزوده از مدفن من

الف) مپندار این شعله، افسرده گردد

همه خوشة خشم شد خرم من من

ب) کنون رود خلق است، دریای جوشان

مگسل از این آب و خاک ریشه پیوند

ج) تازبیر خاکی ای درخت تنومند

گل صبر می‌پرورد دامن من

د) من آزاده از خاک آزادگانم

(۲) ج، الف، د، ب

(۱) ب، الف، ج، د

(۴) ج، د، الف، ب

(۳) ب، ج، الف، د

10 دقیقه

مباحث نیمسال دوم

دسته‌های ۵ تا ۸

صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۰

عربی، زبان قرآن (۱)

■■ عَيْنُ الْأَصْحَّ وَ الْأَدْقَ فِي الْجَوابِ لِلتَّرْجِمَةِ (۱۱۱ - ۱۱۵):

۱۱۱-«لِبَطْةً غَدَّةً طَبَيعَةً بِالْقُرْبِ مِنْ ذَبَّهَا تَحْتَوِي زَيْتًا خَاصًّا تَنْشَرُهُ عَلَى جَسْمِهَا!»:

۱) غَدَّةٌ طَبَيعَى ارْدَكٌ، نَزَدِيْكَ بِهِ دُمْشَ اسْتَ. آنَ غَدَّهٌ حَاوِي رُوغُنَ خَاصَّى اسْتَ كَه ارْدَكٌ، آنَ رَا روِی بَدَنَشَ پَخْشَ مَى كَنْدَ!

۲) ارْدَكٌ، غَدَّهَايِ طَبَيعَى نَزَدِيْكَ دُمْشَ خَودَ دَارَدَ كَه حَاوِي رُوغُنَ خَاصَّى اسْتَ كَه روِی بَدَنَشَ ارْدَكٌ پَخْشَ مَى شَوْدَ!

۳) غَدَّةٌ طَبَيعَى ارْدَكٌ درِ نَزَدِيْكَيِ دُمْشَ قَرَارَ دَارَدَ وَ رُوغُنَ خَاصَّى رَا درِ بَرَ دَارَدَ كَه روِی بَدَنَشَ ارْدَكٌ پَخْشَ مَى شَوْدَ!

۴) ارْدَكٌ، غَدَّهَايِ طَبَيعَى درِ نَزَدِيْكَيِ دُمْشَ دَارَدَ كَه رُوغُنَ خَاصَّى رَا درِ بَرَ دَارَدَ كَه آنَ رَا روِی بَدَنَشَ پَخْشَ مَى كَنْدَ!

۱۱۲-«أَمْرَهُمْ ذَوَالْقَرْنَيْنِ بَأْنَ يَأْتُوا بِالْحَدِيدِ وَ النُّحَاسِ، فَوَصَعَهُمَا فِي ذَلِكَ الْمَضِيقِ وَ أَشْعَلُوا النَّارَ!»؛ ذَوَالْقَرْنَيْنِ ...

۱) دَسْتُورَ دَادَ كَه آهَنَ وَ مَسْ بِيَارِيْدَ وَ آنَهَا رَا درِ تَنْگَه قَرَارَ بَدَهِيدَ وَ آتَشَ بَزَنِيدَ!

۲) بَه آنَهَا دَسْتُورَ دَادَ كَه آهَنَ وَ مَسْ بِيَارِنَدَ، پَسْ آنَ دُو رَا درِ آنَ تَنْگَه قَرَارَ دَادَ وَ آتَشَ رَا رُوشَنَ كَرَدَنَدَ!

۳) بَه آنَهَا دَسْتُورَ مَى دَهَدَ كَه آهَنَ وَ مَسْ بِيَارِنَدَ پَسْ آنَ دُو رَا درِ آنَ تَنْگَه قَرَارَ دَادَ وَ آتَشَ رَا رُوشَنَ كَرَدَ!

۴) بَه آنَهَا دَسْتُورَ دَادَ تَا آهَنَ وَ مَسْ بِيَارِنَدَ پَسْ آنَهَا رَا درِ آنَ تَنْگَه قَرَارَ دَادَنَدَ وَ آتَشَ زَدَنَدَ!

۱۱۳-«الدَّلْفِينُ صَدِيقُ الْإِنْسَانِ فِي الْبَحْرِ وَ لَهُ ذَاكْرَةٌ قَوِيَّةٌ وَ سَمْعٌ يَفْوَقُ سَمْعَ الْإِنْسَانِ!»:

۱) دَلْفِينُ دَوْسَتَ انسَانَ درِ درِيَا هَاستَ كَه حَافَظَهُ وَ شَنْوَاهِيَ آنَ نَسْبَتَ بَه انسَانَ بِيَشْتَرَ اسْتَ!

۲) دَلْفِينُ دَوْسَتَ انسَانَ درِ درِيَا وَ حَافَظَهَايِ قَوِيَّ دَارَدَ وَ شَنْوَاهِيَ اشَ برِ شَنْوَاهِيَ انسَانَ بِرْتَرِيَ دَارَدَ!

۳) دَلْفِينُ با انسَانَ درِ درِيَا دَوْسَتَ اسْتَ كَه عَلاَوَهُ بَرِ اينَ كَه حَافَظَهَايِ قَوِيَّ دَارَدَ ازِ نَظَرِ شَنْوَاهِيَ هَمَ برِ انسَانَ بِرْتَرِيَ دَارَدَ!

۴) دَلْفِينُ دَوْسَتَ انسَانَ درِ درِيَا اسْتَ وَ حَافَظَهَايِ قَوِيَّ دَارَدَ وَ شَنْوَاهِيَ او بَرِ انسَانَ بِرْتَرِيَ دَارَدَ!

۱۱۴-عَيْنُ الصَّحِيحِ:

۱) (فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ)؛ خَدا آرامَشَ خَودَ رَا بَرِ پِيَامِبرَ وَ مَؤْمَنَانَ نَازَلَ كَرَدَ!

۲) (شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ)؛ رَمَضَانَ مَاهِي اسْتَ كَه درِ آنَ قَرَآنَ رَا نَازَلَ كَرَدَنَدَ!

۳) أَنْصَحُكَ بِقِرَاءَةِ كِتَابِ حَوْلَ طُرُقِ تَقْوِيَةِ الذَّاكِرَةِ؛ تو رَا به خَوَانِدَنَ كَتَابِي پِيرَامُونَ رَاهَاهِي تَقْوِيَتَ حَافَظَهُ نَصِيحَتَ مَى كَنْمَ!

۴) الشُّرُطُ فَتَشَ حَقَائِبَ الْمُسَافِرِينَ؛ پَلِيسَ كَيْفَ مَسَافِرَانَ رَا تَفْتِيشَ كَرَدَ!

۱۱۵-عَيْنُ الصَّحِيحِ:

۱) ذَهَبَ جَيَشْتَنَا القَوَى لِمَحَارَبَةِ أَعْدَائِنَا؛ لِشَكَرَ ما كَه نِيروْمَندَ اسْتَ بَرَايِ جَنَگَ با دَشْمَنَانَمَانَ رَفَتَهُ اسْتَ!

۲) عَلَيْكَ بَذْكُرَ اللهِ فَإِنَّهُ نُورَ الْقَلْبِ؛ تو خَدا رَا يَادَ مَى كَنْيَ زِيرَا كَه آنَ نُورَ دَلَهَاسَتَ!

۳) مَنْ جَرَبَ الْمُجْرَبَ حَلَّتِ بِهِ النَّدَامَة؛ هَرَ كَسَ آزَمُودَه رَا بِيَازِمَادَه درِ نَهَايَتَ دَچَارَ پَشِيمَانَى مَى شَوْدَ!

۴) وَصَفَتُ كُلَّ مَلِيجَ كَمَا تُحَبُّ وَ تَرْضِي؛ هَرَ بَا نَمَکَيِ رَا هَمَانَ طُورَ كَه دَوْسَتَ دَارَى وَ رَاضِي مَى شَوَى، تَوْصِيفَ كَرَدَمَا!

۱۱۶-عَيْنُ الخطأ عن المفردات المعينة:

۱) ذَنَبُ هو عَضُو خَلْفَ جَسْمِ الْحَيَوانِ يُحَرِّكُهُ غَالِبًا لِطَرِدِ الْحَشَراتِ؛ ← «جمع: أذناب»

۲) أَخْيَ بَدَأَ بِالْبَكَاءِ فَجَاءَهُ وَ ذَهَبَ إِلَى غُرْفَتِهِ! ← « مضاد: بغَةَ»

۳) الْكُتُبُ بَسَاتِينُ الْعُلَمَاءِ! ← «مفرد: بُسْتانَ»

۴) يُرِسِلُ الْغَرَابُ أَخْبَارَ الْغَابَةِ! ← « مرادف: يَعْتَثُ »

۱۱۷-عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي تَرْجِمَةِ الأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطَّ:

۱) (رَئَيْنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا)؛ «نمَى آفَرِينَى»

۲) (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَبِيوا كَثِيرًا مِنَ الظُّنُنِ)؛ «دُورِي كَرَدَنَدَ»

۳) (وَ لَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبَعَّثُونَ)؛ «رُوزِي دَادِيمَ»

۱۱۸-عین الصحيح فی إعراب الكلمات المعينة على الترتيب: «تَشَتَّرِي الزَّائِرَةُ شَرِحَةَ الْجَوَالِ وَ بَطاقةَ الشَّحْنِ!»

۱) فاعل - مفعول - الجارُ و المجرور

۲) فاعل - مضارٍ إلَيْهِ - صفت

۳) مفعول - فاعل - مضارٍ إلَيْهِ

۴) فاعل - مفعول - مضارٍ إلَيْهِ

۱۱۹-عین ما ليس في العبارة التالية:

«أَكْبَرُ الْحُقْمِ الْإِغْرَاقُ فِي الْمَدْحِ وَ الدَّمْ»

۱) الجارُ و المجرور

۲) المبتدأ

۳) الجملة الفعلية

۱۲۰-عین ما فيه اسم المبالغة يدلُّ على كثرة الصفة:

۱) شاهدتُ الطَّيَّارَ فِي صَالَةِ الْمَطَارِ الْمُجَهَّزَ!

۳) (إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمُتَّبِينَ)

دین و زندگی (۱)

مباحث نیمسال دوم

درس ۷ تا ۱۲

مفهوم‌های ۸۱ تا ۱۵۲

۲۰ دقیقه

۱۲۱-به ترتیب، اگر بخواهیم سلب آزادی زنان در نتیجهٔ رعایت حجاب را رد کنیم، کدامیک از موارد زیر را می‌توانیم مثال بزنیم و تفاوت پوشش زنان در اکثر ادیان و فرهنگ‌های قدیم مربوط به چیست؟

۱) رواج نداشتن حجاب در اروپا قبل از ظهور حضرت عیسی (ع) - اصل پوشش یا عدم آن

۲) ستودن عفت دختران حضرت شعیب (ع) در حال چوپانی توسط قرآن - اصل پوشش یا عدم آن

۳) رواج نداشتن حجاب در اروپا قبل از ظهور حضرت عیسی (ع) - چگونگی و حدود آن

۴) ستودن عفت دختران حضرت شعیب (ع) در حال چوپانی توسط قرآن - چگونگی و حدود آن

۱۲۲-به ترتیب، امام علی (ع) چه توصیه‌ای در مورد پیروی مردم از خود ایشان دارد و سرنوشت ابدی انسان‌ها بر چه اساسی تعیین می‌شود؟

۱) یاری ایشان با پرهیزکاری و کوشش در راه خدا - رفتارهای انسان در برزخ

۲) یاری ایشان با پرهیزکاری و کوشش در راه خدا - کارهای انسان در دنیا

۳) با پیروی از رسول خدا (ص) - کارهای انسان در دنیا

۴) با پیروی از رسول خدا (ص) - رفتارهای انسان در برزخ

۱۲۳-نیاز به مقبولیت در کدام دوران نمود بیشتری دارد و پاسخ‌گویی صحیح به این نیاز چه نتیجه‌ای در پی دارد؟

۱) هنگام تشکیل خانواده - تحسین دیگران و خلق آثار گوناگون هنری همراه با تبریج

۲) نوجوانی و جوانی - تحسین دیگران و خلق آثار گوناگون هنری همراه با تبریج

۳) هنگام تشکیل خانواده - کشف و شکوفایی استعدادها و توانایی‌ها و عرضه آن به جامعه

۴) نوجوانی و جوانی - کشف و شکوفایی استعدادها و توانایی‌ها و عرضه آن به جامعه

۱۲۴-حكم کسی که عمداً روزه مبارک رمضان را نگیرد، چیست؟

۱) به جا آوردن قضا و دادن کفاره (برای هر روز، دو ماه روزه گرفتن یا اطعام شصت فقیر)

۲) قضاکردن روزه و دادن یک مدد (تقريباً ۷۵۰ گرم) گندم و جو و مانند آن به فقیر برای هر روز

۳) قضاکردن روزه یا دادن کفاره (برای هر روز، دو ماه روزه به همراه اطعام شصت فقیر)

۴) دادن کفاره (برای هر روز دو ماه روزه یا اطعام شصت فقیر)

۱۲۵- فزونی ارزش عفاف و حجاب نزد خداوند، مشروط به چه چیزی است و علت مناسب‌تر بودن چادر به عنوان پوشش مناسب برای زنان چیست؟

- (۱) کامل‌تر و دقیق‌تر بودن - زیرا توجه مردان نامحرم را به حداقل می‌رساند.
- (۲) کامل‌تر و دقیق‌تر بودن - زیرا زنان زیباتر از مردان هستند.
- (۳) پرهیز از گناه - زیرا توجه مردان نامحرم را به حداقل می‌رساند.
- (۴) پرهیز از گناه - زیرا زنان زیباتر از مردان هستند.

۱۲۶- خضوع و خشوع نکردن در مقابل مستکبران، معلول انجام کدام یک از اقدامات زیر است؟

- (۱) توجه‌داشتن به بزرگی خداوند بر همه چیز هنگام گفتن تکبیر
- (۲) کوشیدن برای انجام به موقع نماز
- (۳) کوچک‌نمایدن نماز و درک صحیح از آن
- (۴) درنظرداشتن عظمت خداوند در رکوع و سجود

۱۲۷- با تدبیر در کلام امام سجاد (ع) چه کسی لحظه‌ای از خدا روی گردان نمی‌شود؟

- (۱) آن کس که ارزش خدا را بشناسد.
- (۲) آن کس که قلیش حرم خدا باشد.
- (۳) آن کس که با خدا انس گیرد.
- (۴) آن کس که لذت دوستی با خدا را چشیده باشد.

۱۲۸- خدای مهریان برای زندگی ما انسان‌ها برنامه‌ای تنظیم کرده که دربردارنده احکام و وظایف گوناگونی در ارتباط با خدا، خود، خانواده، جامعه و خلق است. عمل به این برنامه و احکام، چه عایدی برای انسان به دنبال می‌آورد؟

- (۱) انسان می‌تواند در مسیر نزدیکشدن به خدا گام بردارد و به رستگاری در دنیا و آخرت برسد.
- (۲) خشنودی خداوند را به دست می‌آورد و در دنیا زندگی لذت‌بخش و سرشار از آرامش را تجربه می‌کند.
- (۳) باعث می‌شود تا انسان دست به هر کاری نزند و حضور خداوند را در تمامی لحظات زندگی حس کند.
- (۴) احساس رضایت درونی از خود را کسب می‌کند و در برابر تنبیاد حوادث به آسانی تسليم نمی‌شود.

۱۲۹- از آیه شریفة «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحْبِّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحِبِّنِكُمُ اللَّهُ...» می‌توان کدام‌یک از آثار محبت به خدا را استنباط کرد و آیه شریفة «وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا» چه پیامی را دربردارد؟

- (۱) پیروی از خداوند - از ویژگی‌های متقین، خشوع آنان است.
- (۲) دوستی با دوستان خداوند - از ویژگی‌های متقین، خشوع آنان است.
- (۳) دوستی با دوستان خداوند - از ویژگی‌های مؤمنان، دوستی شدید آنان با خداست.
- (۴) پیروی از خداوند - از ویژگی‌های مؤمنان، دوستی شدید آنان با خداست.

۱۳۰- براساس آیات قرآن به ترتیب، رفتار نیکوکاران و بدکاران در هنگام ارتکاب گناه، کدام است؟

- (۱) امانت‌ها و عهد خود را با خدا رعایت می‌کنند. - توبه را به تأخیر می‌اندازند تا هنگامی که مرگشان فرا می‌رسد، می‌گویند الان توبه کردم.
- (۲) به یاد خدا می‌افتنند و طلب آمرزش می‌کنند. - توبه را به تأخیر می‌اندازند تا هنگامی که مرگشان فرا می‌رسد، می‌گویند الان توبه کردم.
- (۳) امانت‌ها و عهد خود را با خدا رعایت می‌کنند. - مست و مغروف نعمت می‌شوند و بر گناهان اصرار می‌ورزند.
- (۴) به یاد خدا می‌افتنند و طلب آمرزش می‌کنند. - مست و مغروف نعمت می‌شوند و بر گناهان اصرار می‌ورزند.

تبديل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۳۱- به ترتیب، «دارالسلام بودن» بهشت به چه معناست و بالاترین نعمت بهشت کدام مورد است؟

- (۱) یعنی بهشت جای راحتی و آرامش ابدی است و مردم در آن با مسالمت‌آمیزترین شکل ممکن با هم تعامل می‌کنند. - رسیدن به مقام خشنودی خدا
- (۲) یعنی بهشت جای راحتی و آرامش ابدی است و مردم در آن با مسالمت‌آمیزترین شکل ممکن با هم تعامل می‌کنند. - رسیدن به بالاترین درجات بهشت
- (۳) یعنی هیچ نقصانی، غصه‌ای، ترسی، بیماری‌ای، جهله‌ی، مرگ و هلاکتی و خلاصه هیچ ناراحتی و رنجی در آن جا نیست. - رسیدن به مقام خشنودی خدا
- (۴) یعنی هیچ نقصانی، غصه‌ای، ترسی، بیماری‌ای، جهله‌ی، مرگ و هلاکتی و خلاصه هیچ ناراحتی و رنجی در آن جا نیست. - رسیدن به بالاترین درجات بهشت

۱۳۲- در کلام امام علی (ع)، چه چیزی باعث اصلاح نفس می‌شود و عبارت قرآنی: «وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ»، مربوط به کدام اقدام برای قدمگذاری در مسیر قرب الهی است؟

(۱) محاسبه - عهد بستن با خدا
(۲) مراقبه - عهد بستن با خدا

(۳) مراقبه - تصمیم و عزم برای حرکت
(۴) محاسبه - تصمیم و عزم برای حرکت

۱۳۳- آنجا که قرآن کریم در سوره عنکبوت حکم اقامه نماز را بیان می‌کند و حکمت آن را ارائه می‌دهد، کدام صفت خداوند متجلی می‌شود و توجه نکردن به آنچه در مقابل خداوند قرار دارد، نتیجه گفتن چه چیزی در نماز است؟

(۱) حکمت الهی - تسبیح
(۲) علم الهی - تکبیر

(۳) علم الهی - تسبیح
(۴) حکمت الهی - تکبیر

۱۳۴- «توبه از گناهان» و «جهاد در راه خدا» به ترتیب در حیطه کدام‌یک از آثار محبت به خدا قرار می‌گیرند؟

(۱) پیروی از خداوند - پیروی از خداوند

(۲) بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان - پیروی از خداوند

(۳) بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان - بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان

(۴) پیروی از خداوند - بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان

۱۳۵- بین محبت به خدا و آثار محبت به او، رابطه‌ای ... برقرار است و نمی‌شود انسان از صمیم دل کسی را دوست داشته باشد اما از فرمانش سرپیچی کند. این سرپیچی نشانه ... است.

(۱) دوسویه - عدم صداقت در دوستی

(۲) مستقیم - عدم داشتن ایمان و تقوای قلبی
(۳) مستقیم - عدم صداقت در دوستی

۱۳۶- از آثار ناشایست کدام عمل است که دل‌های پاک، متزلزل شده، به تعهد همسران، خدشه وارد می‌گردد و این عمل چه پیامدی را به دنبال دارد؟

(۱) عدم مراعات حجاب و عفاف - کاهش حضور زنان در اجتماعات و سلب آزادی آنان

(۲) عدم مراعات حجاب و عفاف - متأثر ساختن کانون گرم خانواده

(۳) خودداری از امر به معروف و نهی از منکر - متأثر ساختن کانون گرم خانواده

(۴) خودداری از امر به معروف و نهی از منکر - کاهش حضور زنان در اجتماعات و سلب آزادی آنان

۱۳۷- به ترتیب صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- آراستگی اختصاص به زمان حضور در اجتماعات دارد.

- در دوره میانسالی نیاز به مقبولیت به اوج می‌رسد.

- آراستگی ظاهری نتیجه مرتب‌بودن وضع ظاهر است.

- انسان به طور غیرطبیعی به آراستگی علاقه دارد.

(۱) غ - ص - غ - ص
(۲) غ - غ - ص - ص

(۳) ص - ص - غ - غ

۱۳۸- کدام حدیث زیر در این مورد توضیح می‌دهد که ارزیابی اعمال چگونه موجب سعادت و اصلاح نفس خواهد شد؟

(۱) «من حاسب نفسه سعد»
(۲) «نمرة المحاسبة صلاح النفس»

(۳) «وقف على عيوبه و احاطة بذنوبي»
(۴) «حاسبوا انفسكم قبل ان تحاسبوا»

۱۳۹- بسترساز افزایش محبت انسان به خداوند چیست و رنگ و بوی دیگر یافتن زندگی انسان، تابع چه امری است؟

(۱) میزان ایمان - عمل به دستورات خداوند

(۲) میزان تقوا - عمل به دستورات خداوند

(۳) میزان ایمان - دل‌سپردن به سرچشمۀ کمالات و زیبایی‌ها

(۴) میزان تقوا - دل‌سپردن به سرچشمۀ کمالات و زیبایی‌ها

۱۴۰- آنچه در روز قیامت، به عنوان پاداش یا کیفر به ما داده می‌شود، ... ماست و در واقع ... .

(۱) نتیجه طبیعی خود عمل - تصویر اعمال نمایش داده می‌شود.

(۲) تجسم خود اعمال - خود عمل نمایان می‌شود.

(۳) تجسم خود اعمال - تصویر اعمال نمایش داده می‌شود.

(۴) نتیجه طبیعی خود عمل - گزارشی از عمل انسان نمایش داده می‌شود.

زبان انگلیسی (۱)

۱۰ دقیقه

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

مباحث نیمسال دوم
درس‌های ۱۳ و ۱۴

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Long ago, ships were the only way to travel across the sea. These trips could take weeks or months, so ships sailed day and night in all kinds of weather. During the day, the sun helped sailors find their way, but at night or in bad weather, sailing was dangerous. If sailors weren't careful, their ships could hit rocks. That's why lighthouses were so important. A lighthouse is a tall tower with a bright light on top which is built near dangerous places to warn sailors to stay away.

The first lighthouse was built in ancient Egypt, but lighthouses became more common in the 1700s. They were placed in dangerous areas to help ships stay far from trouble. Sailors could see the lighthouse lights from far away.

Early lighthouses were made of stone and had a glass room at the top to shine light over the water. In the past, lighthouse keepers burned oil to make the light. Now, lighthouses use electric bulbs powered by the sun. They don't need keepers anymore, but they still protect ships and sailors like they always have.

«محمد عباس‌آبادی»

۳- گزینه «۴»

گیاهان تکلیف برخلاف گیاهان دولپه در درون پوست ریشه خود دارای یاخته‌های معتبر هستند. در تک لپه‌ها برخلاف دولپه‌ها دستجات آوندی ساقه در مجاورت با روپوست قرار می‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در گیاهان دولپه، یاخته‌های آوندی در مرکز ریشه قرار دارند.

گزینه «۲»: مریستم‌های پسین مخصوص گیاهان دولپه است و گیاهان تکلیف فاقد آن هستند.

گزینه «۳»: در مرکز ساقه هر دو نوع گیاه یاخته‌های پارانشیمی که دیواره نازک دارند، قرار گرفته است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۹۱، ۹۲، ۱۰۶ و ۱۰۷ کتاب درسی)

زیست‌شناسی (۱)

۱- گزینه «۲»

ماده حاصل از اثر ترومیین بر فیبرینوژن به عنوان یک مولکول زیستی، فیبرین است. فیبرین در خون یک فرد سالم حضور ندارد و تنها زمانی قابل مشاهده است که در شخص خون‌ریزی شدید ایجاد شده باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ماده مؤثر بر یاخته کناری برای افزایش ترشح اسید، هورمون گالسترن است. هورمون‌ها در خون قابل مشاهده هستند.

گزینه «۳»: پروتئین‌های خون (به خصوص آلبومین) در حفظ فشار اسمزی خون نقش دارند.

«محمد عباس‌آبادی»

۴- گزینه «۱»

گیاه سسن با نفوذ اندام مکنده به درون آوند آبکش، مواد مورد نیاز خود را دریافت می‌کند ولی مطابق شکل کتاب در قارچ ریشه‌ای اندام مکنده به درون آوند وارد نمی‌شود و مواد را به طور غیر مستقیم از آن دریافت می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: گیاه جالیزی با گیاه گل جالیز تفاوت دارد. در واقع گیاه گل جالیز نوعی گیاه انگل است که مواد مورد نیاز خود را از گیاه جالیز مانند گوجه فرنگی که توانایی فتوسنتز دارد دریافت می‌کند.

گزینه «۳»: گیاه آزو لا موادمعدنی مورد نیاز خود مانند نیتروژن را از سیانوبکتری‌ها دریافت می‌کند.

گزینه «۴»: گیاه گونرا و گیاهان حشره‌خوار در مناطق محروم از نظر نیتروژن زندگی می‌کنند.

(پژوه و انتقال مواد در گیاهان، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴ کتاب درسی)

۲- گزینه «۱»

«محمد عباس‌آبادی»

در مراحل اول و چهارم قند و مواد آلی با انتقال فعال (صرف انرژی زیستی) و در مراحل دوم و چهارم آب به روش اسمز (بدون صرف انرژی زیستی) بین یاخته‌های مختلف جابه‌جا می‌شوند. در انتقال فعال پروتئین‌های غشا با تغییر شکل فعالیت می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در مرحله دوم آب به روش اسمز وارد آوند آبکشی می‌شود و فشار اسمزی آن کاهش می‌یابد. ولی در مرحله چهارم آب از درون آوند آبکشی خارج و به درون آوند چوبی وارد شده و باعث افزایش فشار اسمزی محتويات درون آوند آبکشی می‌شود.

گزینه «۳»: در مرحله اول قند و مواد آلی به سمت یاخته‌های آوند آبکشی (یاخته بدون هسته) حرکت می‌کند ولی در مرحله چهارم از آوند آبکشی خارج می‌شود.

گزینه «۴»: در مرحله سوم انتقال مواد به صورت توده‌ای و بدون انرژی زیستی اتفاق می‌افتد. این انتقال بین یاخته‌های اصلی آوند آبکش است که دارای دیواره عرضی هستند.

«محمد عباس‌آبادی»

۵- گزینه «۱»

افزایش نور و افزایش دما، کاهش کربن‌دی‌اکسید تا حدی مشخص باعث باز شدن و افزایش شدید دما و کاهش یون پتانسیم درون یاخته‌های نگهبان باعث بسته شدن روزندها می‌شوند. در هنگام باز شدن روزندها افزایش طول و در هنگام بسته شدن کاهش طول یاخته‌های نگهبان روزندها قابل مشاهده است. با توجه به توضیحات ارائه شده تنها مورد اول صحیح است.

(پژوه و انتقال مواد در گیاهان، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹ کتاب درسی)

(پژوه و انتقال مواد در گیاهان، صفحه ۱۱ کتاب درسی)

«هادی احمدی»

۸- گزینه «۸»

هیچ یک از موارد صحیح نمی‌باشد، منظور صورت سوال، ویژگی مشترک خزندگان و پرندگان است.

بررسی همه موارد:

(الف) در بعضی از خزندگان، خون تیره و روش در بطن‌هایشان مخلوط می‌شود.

(ب) این ویژگی فقط برای برخی از خزندگان و پرندگان دریابی و بیابانی صحیح است.

(ج) در گردش خون مضاعف، خون ضمن یک بار گردش در بدن، دو بار از قلب عبور می‌کند.

(د) بازجذب آب از مثانه ویژگی دوزیستان است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۶۷ و ۷۷ کتاب (رسی))

«امیر محمد گلستانی شاه»

۶- گزینه «۶»

جدایی کامل بطن‌ها در پرندگان و پستانداران و برخی خزندگان مثل کروکودیل‌ها رخ می‌دهد. این حالت، حفظ فشار در سامانه گردشی مضاعف را آسان می‌کند. دقت کنید که ورود هوا به شش‌ها با حرکتی شبیه قورت دادن در دوزیستان بالغ دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همه مهره داران لوله گوارش دارند که بخشی خارج از محیط داخلی (خون، لنف و مایع بین‌یاخته‌ای) جهت گوارش مواد می‌باشد.

گزینه «۲»: در پرندگان و خزندگان کلیه‌ها توانمندی زیادی در بازجذب آب دارند.

گزینه «۳»: این جانوران فشار خون بالایی دارند و فشار خون بالا برای رساندن سریع مواد غذایی و خون غنی از اکسیژن به بافت‌ها در جانورانی با نیاز زیاد به انرژی مهم است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۳۱، ۳۶، ۶۷ و ۷۷ کتاب (رسی))

«هادی احمدی»

۹- گزینه «۹»

منظور صورت سوال، طحال است. طحال در نیمه چپ بدن دیده می‌شود اما تیموس در وسط بدن و هر دو نیمه قابل مشاهده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دو اندام طحال و آباندیس، لنف خود را وارد مجرای لنفي چپ می‌کنند.

گزینه «۲»: طحال در فرد بالغ و سالم، توانایی تولید یاخته‌های خونی را ندارد.

گزینه «۴»: کبد خون خود را وارد سیاهرگ فوق کبدی می‌کند نه سیاهرگ باب.

(ترکیبی، صفحه‌های ۲۷، ۴۰، ۶۲ و ۶۳ کتاب (رسی))

«رضیا نوبهاری»

۷- گزینه «۷»

سرخرگ‌های کوچک نقش اصلی را در تنظیم مقدار خون ورودی به مویرگ‌ها و میزان تبادل مواد بین خون و مایع بین‌یاخته‌ای دارند. این رگ‌ها نوعی سرخرگ هستند که با استراحت قلب، لایه میانی آنها منقبض شده و فشار کمینه را به وجود می‌آورند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این رگ‌ها در مقایسه سرخرگ‌های اصلی، میزان رشته کشسان کمتر و ماهیچه صاف بیشتری دارند که در برابر جریان خون

مقاوم است و قطر آنها تغییر زیادی نمی‌کند نه اینکه ثابت باشد!

گزینه «۳»: به طور کلی سرخرگ‌ها بیشتر در بخش‌های عمقی بدن دیده می‌شوند.

«امیر رضا یوسفی»

۱۰- گزینه «۱۰»

موارد (الف) و (ب) و (د) صحیح هستند.

نامگذاری: ۱) سرخرگ کلیه ۲) سیاهرگ کلیه

۳) سرخرگ آورت ۴) بزرگ سیاهرگ زیرین

گزینه «۴»: کربن‌دی‌اکسید باعث گشاد شدن رگ‌های خونی می‌شود و این امر سبب می‌شود جریان خون افزایش یابد.

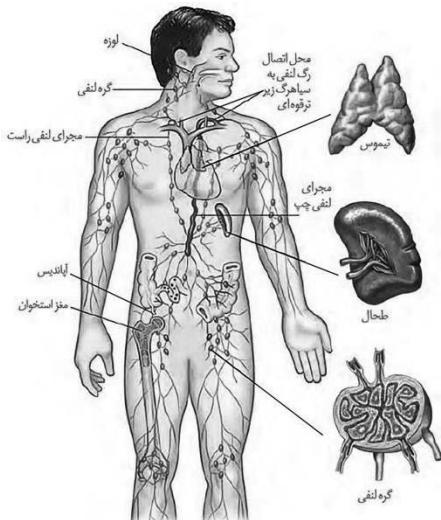
(گردش مواد در بدن، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷ کتاب (رسی))

«امیرفضلی یوسفی»

۱۲- گزینه «۲»

شکل نشان‌دهنده تیموس است. موارد (الف) و (ب) صحیح‌اند.

بررسی همه موارد:

(الف) با توجه به شکل، تیموس پایین‌تر از محل اتصال سیاهه‌گرهای زیرترقوه‌ای چپ و راست قرار دارد.

(ب) از سطح پشتی تیموس مجرای لنفي چپ که نوعی رگ لنفي بزرگ است عبور می‌کند.

(ج) کبد و طحال به تخریب گویچه‌های قرمز پیر و آسیب‌دیده می‌پردازند.

(د) تیموس در پشت استخوان جناغ قرار دارد، ولی دقت کنید سطح آن ناصاف است.

(گردش مواد در بدن، صفحه‌های ۶۰ و ۶۲ کتاب درسی)

«امیرفضلی یوسفی»

۱۳- گزینه «۲»

فرایندهای بازجذب و ترشح دقیقاً در خلاف جهت یکدیگر انجام می‌شوند و می‌توانند با مصرف انرژی زیستی همراه باشند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دقت کنید بازجذب و ترشح هردو در تنظیم pH خون نقش دارند، اما نقش مهم طبق متن کتاب درسی تنها برای ترشح است.

گزینه «۲»: هردو فرایندهای در مجرای جمع‌کننده می‌توانند انجام شوند.

گزینه «۳»: تراوش تنها بر اساس اندازه مواد صورت می‌گیرد.

گزینه «۴»: هردو فرایندهای بازجذب و ترشح در لوله پیچ‌خورده نزدیک که دارای یاخته‌هایی با ریزپرزهای فراوان است، دیده می‌شوند.

(تنظیم اسمزی و ذرع مواد زائد، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵ کتاب درسی)

بررسی موارد:

(الف) از آنجایی که اوره ساخته شده در کبد به وسیله ادرار باید از بدن

دفع شود، پس میزان آن در سرخرگ کلیه بیشتر از سیاهه‌گرگ آن است.

(ب) میزان مقاومت دیواره سرخرگ از سیاهه‌گرگ بیشتر است.

(ج) دقت کنید سرخرگ واپران در اطراف لوله‌های پیچ‌خورده و قوس

هنله، شبکه مویرگی دور‌لوله‌ای را می‌سازد. این مویرگها به یکدیگر

می‌پیوندند و سیاهه‌گرهای کوچکی به وجود می‌آورند که پس از عبور از

فوائل بین هرم‌ها سرانجام سیاهه‌گرگ کلیه را می‌سازند.

(د) کبد و کلیه‌ها با تولید اریتروپویتین در تنظیم تولید گویچه‌های قرمز

نقش دارند. سرخرگ آئورت در خون‌رسانی این اندام‌ها نقش دارد.

(ترکیبی، صفحه‌های ۵۶، ۷۲، ۷۱، ۶۳ و ۷۵ کتاب درسی)

۱۱- گزینه «۴»

«امیرفضلی یوسفی»

دریچه‌های دستگاه گردش مواد شامل، دریچه‌های قلبی، دریچه‌های لانه

کبوتری و دریچه‌های موجود در رگ‌های لنفي می‌شود.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در رگ‌های لنفي، لطف جریان دارد نه خون، پس در خصوص

دریچه‌های موجود در رگ‌های لنفي صحیح نیست.

گزینه «۲»: دقت کنید لیپوپروتئین‌ها در کبد ساخته می‌شوند نه بافت

چربی.

گزینه «۳»: سیاهه‌گرگ‌ها با داشتن فضای داخلی وسیع، بیشتر حجم خون

را در خود جای می‌دهند. تنها دریچه‌های لانه کبوتری در سیاهه‌گرهای

دست و پا قرار دارند.

گزینه «۴»: دریچه‌های موجود در رگ‌های لنفي که با گره‌های لنفي

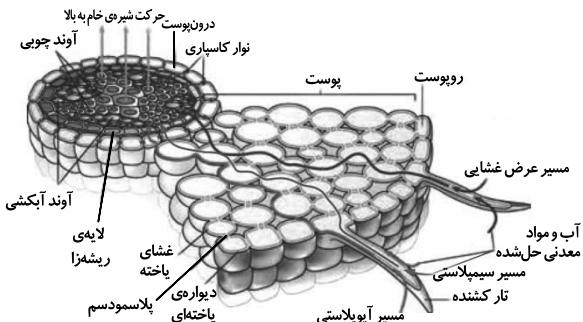
(ساختارهای لوپیایی‌شکل) مرتبط هستند، این ویژگی را دارند.

(گردش مواد در بدن، صفحه‌های ۵۹، ۵۵ و ۶۰ کتاب درسی)

(امیرمحمد گلستانی شاد)

در عرض ریشه گیاه گوجه فرنگی که نوعی گیاه دولپه است، آب و مواد معدنی به سه روش سیمپلاستی، آپوپلاستی و عرض غشایی جایه‌جا می‌شود. در همه این روش‌ها، آب به عنوان انتقال‌دهنده اصلی نقش اساسی دارد که به دلیل داشتن ویژگی‌های آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خروج مواد معدنی از یاخته‌های لایه ریشه‌زا می‌تواند از طریق هر سه مسیر کوتاه انتقال مواد در عرض ریشه صورت گیرد.

گزینه «۲»: همانطور که در شکل فوق مشاهده می‌کنید، مواد می‌توانند به هر سه روش از بخشی از یاخته تار کشندۀ عبور کنند.

گزینه «۳»: مواد محلول در مسیر آپوپلاستی از فضاهای بین یاخته‌ای و دیواره یاخته‌ای عبور می‌کنند و مستقل از فشار اسمزی سیتوپلاسم و تحت تأثیر ویژگی‌های خاص مولکول‌های آب (نیروی هم‌چسبی) صورت می‌گیرد.

(بزب و انتقال مواد در گیاهان، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب (رسی))

علی (اوری نیا)

۱۷- گزینه «۱»

بررسی همه موارد:

(الف) اگر مقدار آبی که در اثر فشار ریشه‌ای به برگ‌ها می‌رسد از مقدار تعرق آن از سطح برگ بیشتر باشد، آب به صورت قطراتی از انتهای لبله برگ‌های بعضی گیاهان علفی خارج می‌شود که به آن تعریق می‌گویند.

دقت کنید که گیاهان چوبی و دارای مریستم‌های پسین فاقد توانایی تعریق هستند.

بررسی همه موارد:

(الف) یاخته‌های روده باریک با جذب آمینواسیدها در حفظ و افزایش پروتئین‌های خوناب نقش دارند که با حفظ فشار اسمزی مانع خیز یا ادم و تورم بدن می‌شوند. یاخته‌های لوله پیچ خورده نفرون نیز با بازجذب آمینواسیدها و جلوگیری از دفع آنها در جلوگیری از ادم نقش دارند.

(ب) در لوله پیچ خورده نزدیک آمینواسیدها بازجذب می‌شوند و در روده باریک نیز آنها جذب می‌شوند و به خون (محیط داخلی) وارد می‌شوند.

(ج) یاخته‌های لوله پیچ خورده نزدیک هسته گرد و مجاور قاعده دارند ولی هسته یاخته‌های ریزپرزدار روده باریک بیضی شکل بوده و در بخش قاعده قرار دارد.

(د) یاخته‌های نفرون مواد دفعی خود را با فرایند ترشح مستقیماً به مایع تراوشن شده وارد می‌کنند ولی در خصوص روده باریک مواد دفعی خود را به خون می‌ریزند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۵۸، ۵۹ و ۷۴ کتاب درسی)

«علی (اوری‌نیا»

۴- گزینه «۴»

تنها بخش غیرلوله‌ای شکل نفرون کپسول بومن است. دیواره خارجی کپسول بومن در سطح خارجی خود با غشا پایه تماس مستقیم دارد و دیواره داخلی نیز در تماس مستقیم با غشا پایه مویرگ‌های گلومرول (کلافک) می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لوله هنله به لوله پیچ خورده نزدیک و دور متصل است و همچنین لوله پیچ خورده دور به لوله هنله و مجرای جمع کننده که لوله‌ای شکل است متصل می‌باشد. لوله پیچ خورده دور طبیعتاً در طول خود پیچ خورده است!

گزینه «۲»: کپسول بومن و لوله پیچ خورده نزدیک هر کدام به یک بخش لوله‌ای شکل متصل‌اند. لوله پیچ خورده نزدیک در اطراف خود شبکه مویرگی دور لوله‌ای را دارد.

گزینه «۳»: دقت کنید که ترکیب نهایی ادرار اصلاً در نفرون مشخص نمی‌شود و آخرین مراحل بازجذب و ترشح در مجرای جمع کننده انجام می‌شود! بازجذب و ترشح به روش‌های فعل و غیرفعال انجام می‌شوند.

(تنظیم اسمزی و دفع موارد زائد، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۴ کتاب درسی)

ب) منافذ پلاسمودس (کانال‌های سیتوپلاسمی) آن قدر بزرگ است که

پروتئین‌ها، نوکلئیک اسیدها و حتی ویروس‌های گیاهی از آن عبور می‌کند. بنابراین پلاسمودسها در انتقال عوامل بیماری‌زا نیز نقش دارند.

(ج) رفتار روزنه‌ای برخی گیاهان نواحی خشک مانند بعضی کاکتوس‌ها، در حضور نور متفاوت است و سبب می‌شود در طول روز، روزنه‌ها بسته مانند و از هدر رفتن آب جلوگیری شود. بنابراین در بعضی دیگر از کاکتوس‌ها روزنه‌ها در طول روز باز هستند.

(د) در گیاهان، جایه‌جایی مواد در مسیرهای طولانی توسط جریان توده‌ای انجام می‌شود.

(هیزب و انتقال مواد در گیاهان، صفحه‌های ۱۰۵، ۱۰۷ و ۱۰۹ کتاب (درسی))

۱۸- گزینه «۳»

کامبیوم چوب پنبه ساز بخشی از پوست درخت می‌باشد ولی کامبیوم آندساز در زیر پوست درخت قرار دارد و با کنندن پوست درخت در برابر آسیب‌های محیطی قرار می‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترکیبات لیپیدی در دیواره شامل چوب پنبه است که توسط کامبیوم چوب پنبه‌ساز در سطح خارجی یاخته‌هایی تولید می‌شود که به تدریج چوب پنبه را در دیواره خود رسوب می‌دهند.

گزینه «۲»: کامبیوم آندساز فقط در سمت داخل خود آوند چوبی ساخته که در استحکام گیاه مؤثرند. کامبیوم چوب پنبه‌ساز نیز در سمت خارجی خود یاخته‌هایی را می‌سازد که دیواره آنها به تدریج چوب پنبه‌ای می‌شود.

گزینه «۴»: کامبیوم آندساز در تولید آوند آبکش با دیواره نخستین نازک و کامبیوم چوب پنبه ساز در تولید پارانشیم نقش دارد.

(از یافته تا گیاه، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴ کتاب (درسی))

۱۹- گزینه «۲»

یاخته‌های ریزپرزدار در روده باریک و نفرون‌های انسان (لوله پیچ خورده نزدیک) در حفره شکمی دیده می‌شوند. موارد (الف) و (ب) صحیح‌اند.

«مبین (حقان)

۲۶- گزینه «۳»

طبق قضیه کار- انرژی جنبشی داریم:

$$\Delta K = W_t \Rightarrow \Delta K = W_{mg} + W_{FD}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}m(v_2^2 - v_1^2) = -mg\Delta h + W_{FD}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \times ۰ / ۵ \times (۲۰^2 - ۶^2) = -۰ / ۵ \times ۱۰ \times (-۲۰) + W_{FD}$$

$$\Rightarrow ۹۱ = ۱۰۰ + W_{FD} \Rightarrow W_{FD} = -۹J$$

(کلار، انرژی و توان، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴ کتاب درسی)

فیزیک (۱)

۲۱- گزینه «۳»

آب با دمای 50°C باید به آب با دمای 0°C تبدیل شود و یخ با دمای -10°C

- نیز باید به آب صفر درجه سلسیوس تبدیل شود، داریم:

$$50^{\circ}\text{C} \xrightarrow{Q_1} \text{آب} \xrightarrow{Q_3} 0^{\circ}\text{C} \xleftarrow{Q_2} \text{یخ} \xleftarrow{Q_4} -10^{\circ}\text{C}$$

$$Q_1 + Q_2 + Q_3 = 0$$

$$\Rightarrow (m_1 c_1 \Delta \theta_{آب}) + (m_2 c_2 \Delta \theta_{یخ}) + (m_3 L_F) = 0$$

$$\Rightarrow ۰ / ۸۵ \times ۴۲۰ \times (-۵۰) + m_2 \times ۲۱۰ \times ۱۰ + m_3 \times ۳۳۶ \times ۰ = ۰$$

$$\Rightarrow ۳۵۷۰۰ \times m_2 = ۱۷۸۵۰ \Rightarrow m_2 = ۰ / ۵ \text{ kg} = ۵۰ \text{ g}$$

(دما و گرما، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶ کتاب درسی)

«ممدرضا قادری»

۲۷- گزینه «۴»

بر اثر برخورد، درصد تغییرات انرژی جنبشی گولوه به گرما تبدیل شده است.

$$۰ / ۸ |\Delta K| = Q \Rightarrow ۰ / ۸ \left(\frac{1}{2} m v^2 \right) = m c \Delta T$$

$$\Rightarrow ۰ / ۸ \times \frac{۱}{۲} \times ۴ \times ۱۰^4 = ۴۰ \Delta T \Rightarrow \Delta T = ۴^{\circ}\text{K}$$

$$\Rightarrow \Delta F = \frac{۹}{۵} \Delta T \Rightarrow \Delta F = \frac{۹}{۵} \times ۴ = ۷^{\circ}\text{F}$$

نکته: ۱- جهت تبدیل یکای کمیت تندي می‌بایست از ضریب تبدیل زیر استفاده کرد:

$$\frac{km}{h} \div ۳ / ۶ = \frac{m}{s}$$

$$۷۲ \cdot \frac{km}{h} \div ۳ / ۶ = ۲۰ \cdot \frac{m}{s}$$

۲- رابطه بین تغییرات دمای درجه فارنهایت، درجه سلسیوس و کلوین به

صورت زیر می‌باشد:

$$\Delta F = \frac{۹}{۵} \Delta T = \frac{۹}{۵} \Delta \theta$$

(ترکیبی، صفحه‌های ۵۴ و ۵۸ کتاب درسی)

«سیدمهرشاد مهرومی»

۲۸- گزینه «۳»

دماسنچهای گازی، مقاومت پلاتینی و تفسنج (پیرومتر) دماسنچهای

معیار هستند.

(دما و گرما، صفحه ۸۶ کتاب درسی)

«آرس محمدی»

۲۲- گزینه «۳»

فقط مورد (الف) نادرست است.

بررسی مورد (الف) علت اصلی وجود الکترون‌های آزاد در فلزات است.

(دما و گرما، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳ کتاب درسی)

«امیرمحمد زمانی»

۲۳- گزینه «۳»

بررسی عبارت‌های نادرست:

پ) تابش گرمایی سطوح تیره، ناصاف و مات بیشتر است.

ت) در شب، زمین ساحل سردرتر از آب دریاست، پدیده همرفت موجب

وزش نسیمی از سوی ساحل به سمت دریا می‌شود.

(دما و گرما، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۵ کتاب درسی)

«مبین (حقان)

۲۴- گزینه «۳»

طبق رابطه کار و انرژی درونی داریم:

$$\Delta E = W_{اتلافی}$$

$$\Rightarrow E_2 - E_1 = (K_2 + U_2) - (K_1 + U_1) = W_{اتلافی} \quad \frac{K = \frac{1}{2}mv^2}{U = mgh}$$

$$\left(\frac{۱}{۲} \times ۲ \times ۳^2 + ۲ \times ۱۰ \times h \right) - \left(\frac{۱}{۲} \times ۲ \times ۹^2 + ۲ \times ۱۰ \times ۳ \right) = -۵۲$$

$$\Rightarrow ۹ + ۲ \cdot h - ۱۴۱ = -۵۲ \Rightarrow h = ۴m$$

(کلار، انرژی و توان، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۳ کتاب درسی)

«مبین (حقان)

۲۵- گزینه «۳»

برای محاسبه توان، ابتدا کار را محاسبه می‌کنیم:

$$W = F d \cos \theta \Rightarrow W = ۱ / ۸ \times ۱۰^۵ \times ۲۵ \times ۱۰^۳ \times ۱ = ۴ / ۵ \times ۱۰^۹ \text{ J}$$

توان، آهنگ تغییر انرژی است، پس داریم:

$$P = \frac{W}{t} \Rightarrow P = \frac{۴ / ۵ \times ۱۰^۹}{۶۰} = ۷ / ۵ \times ۱۰^۴ \text{ kW}$$

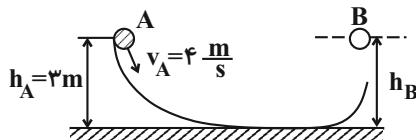
(کلار، انرژی و توان، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶ کتاب درسی)

حداکثر ارتفاع در حالتی رخ می‌دهد که تندي گولوه برابر صفر شود؛
يعني $\bullet v_B = 0$. بنابراین:

$$\frac{1}{2} \times (4)^2 + 10 \times 3 = 10 \times h_B$$

$$\Rightarrow 10h_B = 38 \Rightarrow h_B = 3.8 \text{ m}$$

(کار، انرژی و توان، صفحه‌های ۶۵ و ۶۸ کتاب درسی)

کتاب آمیز

«۳۲- گزینه»

اگر کار انجام شده توسط نیروی مقاومت هوا را W_f بنامیم، آن‌گاه خواهیم داشت:

$$W_f = E_2 - E_1 = (K_2 + U_2) - (K_1 + U_1)$$

$$= K_2 - K_1 + U_2 - U_1$$

$$\Rightarrow W_f = \Delta K + \Delta U \Rightarrow W_f = 25 - 40 \Rightarrow W_f = -15 \text{ J}$$

از طرفی چون نیروی مقاومت هوا (f) در خلاف جهت حرکت جسم بر آن وارد می‌شود، داریم:

$$W_f = fd \cos \theta \Rightarrow W_f = fd \cos 180^\circ$$

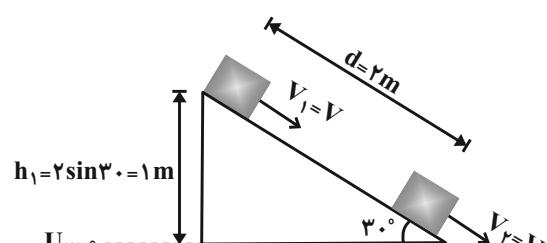
$$\Rightarrow W_f = -fd \Rightarrow -15 = -f \times 6 \Rightarrow f = 2.5 \text{ N}$$

(کار، انرژی و توان، صفحه‌های ۶۸، ۶۵ و ۷۱ کتاب درسی)

کتاب آمیز

«۳۳- گزینه»

به علت وجود اصطکاک، انرژی مکانیکی جسم پایسته نیست و تغییر می‌کند.

$$W_{fk} = E_2 - E_1 = (K_2 + U_2) - (K_1 + U_1)$$

$$\Rightarrow W_{fk} = (K_2 - K_1) + (U_2 - U_1) = 0 + 0 - U_1 = -U_1$$

$$\Rightarrow W_{fk} = -mgh_1 = -2 \times 10 \times 1 \Rightarrow W_{fk} = -20 \text{ J}$$

(کار، انرژی و توان، صفحه‌های ۵۸ و ۷۱ کتاب درسی)

«زهره آقامحمدی»

ابتدا با استفاده از رابطه دما در مقیاس‌های سلسیوس و فارنهایت، تغییر دمای جسم بر حسب درجه سلسیوس را یافته، سپس دمای نهایی جسم را بر حسب درجه سلسیوس بدست می‌وریم:

$$F = \frac{9}{5}\theta + 32$$

$$\Rightarrow \Delta F = F_2 - F_1 = \left(\frac{9}{5}\theta_2 + 32\right) - \left(\frac{9}{5}\theta_1 + 32\right) = \frac{9}{5}(\theta_2 - \theta_1)$$

$$\Rightarrow \Delta F = \frac{9}{5}\Delta\theta \quad \frac{\Delta F = 180^\circ F}{180^\circ} \Rightarrow \Delta\theta = 100^\circ C$$

$$\Delta\theta = \theta_2 - \theta_1 \quad \frac{\theta_1 = 45^\circ C}{100^\circ = \theta_2 - 45^\circ} \Rightarrow \theta_2 = 145^\circ C$$

اکنون با استفاده از رابطه دما در مقیاس‌های سلسیوس و کلوین، دمای نهایی جسم را بر حسب کلوین محاسبه می‌کنیم:

$$T = \theta + 273 \quad \frac{\theta_2 = 145^\circ C}{T_2 = 145 + 273 = 418 K}$$

(دما و گرما، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

«۳۰- گزینه»

قسمت مورب نمودار، مربوط به حالتی است که جسم گرما دریافت کرده و فقط دمای آن افزایش یافته است، بنابراین داریم:

$$Q_1 = mc\Delta\theta = P.t$$

$$\Rightarrow 0.5 \times c \times (70 - 20) = 200 \times 100 \Rightarrow c = 800 \frac{J}{kg \cdot ^\circ C}$$

تکه بعدی نمودار که موازی محور زمان است، یعنی در بازه زمانی ۱۰۰s تا ۳۰۰s گرمای دریافتی توسط جسم صرف تغییر حالت آن (ذوب شدن) می‌شود. داریم:

$$Q_2 = mL_F = P.t_2 \Rightarrow 0.5 \times L_F = 200 \times (300 - 100)$$

$$L_F = 80000 \frac{J}{kg}$$

در نهایت داریم:

$$\frac{c}{L_F} = \frac{800}{80000} = \frac{1}{100}$$

(دما و گرما، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

کتاب آمیز

با توجه به این که کلیه سطوح بدون اصطکاک هستند و از مقاومت هوا صرف نظر شده است، با در نظر گرفتن سطح زمین به عنوان مرجع انرژی پتانسیل گرانشی و با استفاده از پایستگی انرژی مکانیکی داریم:

$$E_A = E_B \Rightarrow K_A + U_A = K_B + U_B$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2}mv_A^2 + mgh_A = \frac{1}{2}mv_B^2 + mgh_B$$

$$\underline{\text{حذف } m \text{ از طرفین}} \rightarrow \frac{1}{2}v_A^2 + gh_A = \frac{1}{2}v_B^2 + gh_B$$

«۳۱- گزینه»

«کتاب آبی»

«گزینه ۳»

روش اول: در صورتی که جمع جبری گرماهای مبادله شده بین دو مقدار آب را مساوی با صفر قرار دهیم، خواهیم داشت:

$$\Sigma Q = 0 \rightarrow Q_1 + Q_2 = 0$$

$$\Rightarrow m_1 c_1 (\theta_e - \theta_1) + m_2 c_2 (\theta_e - \theta_2) = 0$$

$$\frac{m_1 = p_1 V_1}{m_2 = p_2 V_2} \rightarrow p_1 V_1 c_1 (\theta_e - \theta_1) + p_2 V_2 c_2 (\theta_e - \theta_2) = 0$$

$$\frac{p_1 = p_2, \theta_1 = 5^\circ C, \theta_2 = 20^\circ C, \theta_e = 40^\circ C}{c_1 = c_2, V_1, V_2 = ? \text{ lit}}$$

$$V_1 (40 - 50) + V_2 (40 - 20) = 0 \Rightarrow V_1 = 2V_2 \quad (1)$$

از سوی دیگر، با توجه به این که حجم نهایی آب برابر با ۶۰ لیتر است، می‌توان نوشت:

$$V_1 + V_2 = 60 \xrightarrow{(1)} 2V_2 + V_2 = 60$$

$$\Rightarrow V_2 = 20 \text{ lit}, V_1 = 40 \text{ lit}$$

روش دوم: با استفاده از رابطه دمای تعادل دو ماده هم‌جنس بر اساس حجم آنها (بدون تغییر حالت) داریم:

$$\theta_e = \frac{V_1 \theta_1 + V_2 \theta_2}{V_1 + V_2} \xrightarrow{\theta_1 = 5^\circ C, \theta_2 = 20^\circ C, \theta_e = 40^\circ C}$$

$$40 = \frac{V_1 \times 50 + V_2 \times 20}{V_1 + V_2} \Rightarrow 40V_1 + 40V_2 = 50V_1 + 20V_2$$

$$\Rightarrow V_1 = 2V_2 \quad (1)$$

از طرف دیگر، حجم نهایی آب که مجموع حجم دو مقدار آب محلول شده است، ۶۰ لیتر می‌باشد. در نتیجه:

$$V_1 + V_2 = 60 \xrightarrow{(1)} 2V_2 + V_2 = 60$$

$$\Rightarrow V_2 = 20 \text{ lit}, V_1 = 40 \text{ lit}$$

(دما و گرما، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینه ۳»

فقط باید دقت نمایید که علت خشک شدن آب روی پوست بدن نمی‌تواند

جوشیدن باشد، چون دمای بدن انسان به طور متوسط $37^\circ C$ است. (رد گرینه‌های ۱ و ۴)

هنگامی که روی شیشه سرد حمام، قطرات آب دیده می‌شود، در واقع بخار آب (غاز) به آب (مایع) تبدیل شده است که این پدیده میان نام دارد. (رد گزینه ۲)

(دما و گرما، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۲ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینه ۴»

در انتقال گرما به روش همرفت، نیروی شناوری (بنا به اصل ارشمیدس) عامل حرکت ماده گرم (با چگالی کمتر) به سمت بالاست. از آنجایی که نیروی شناوری به وزن شاره جابه‌جا شده بستگی دارد، در مکانی که شتاب گرانشی وجود ندارد، ماده گرم نیز به سمت بالا حرکت نخواهد کرد.

(دما و گرما، صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۱۴ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینه ۴»

$$\frac{\text{مفید}}{\text{تولیدی}} = \frac{\text{انرژی خروجی (مفید)}}{\text{انرژی تولیدی (کل)}} = \frac{E}{E_{\text{تولیدی}}} = \frac{400 \times 60}{24000} \Rightarrow E_{\text{تولیدی}} = 24000 \text{ J}$$

$$\Rightarrow \frac{75}{100} = \frac{\text{مفید}}{24000} \Rightarrow E = 18000 \text{ J}$$

$$E = E_{\text{تولیدی}} - E_{\text{مفید}} = 24000 - 18000$$

$$\Rightarrow E = 6000 \text{ J} \Rightarrow E = 6 \text{ kJ}$$

(کل، انرژی و توان، صفحه ۷۳ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینه ۴»

ضریب انبساط طولی مواد (α) علاوه بر جنس، به دما نیز اندکی وابسته است. مقدار α برای فلزاتی نظیر فولاد، مس، برنج، آلومینیم و سرب از مرتبه بزرگی 10^{-5} بر کلوین و برای نافلزاتی همچون الماس و شیشه از مرتبه بزرگی 10^{-6} بر کلوین می‌باشد.

(دما و گرما، صفحه‌های ۸۱ و ۸۹ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینه ۴»

$$\text{فاصله لبه حفره تا لبه صفحه فلزی در ابتدا} = \frac{40 - 2 \times 4}{2} = 16 \text{ cm}$$

طبق رابطه انبساط طولی در اثر تغییر دما، داریم:

$$\Delta L = L_1 \alpha \Delta T = 16 \times 2 \times 10^{-6} \times 150 = 4 / 8 \times 10^{-3} \text{ cm} = 0.048 \text{ mm}$$

پس فاصله BC به اندازه 0.048 mm افزایش می‌یابد.

(دما و گرما، صفحه‌های ۸۱ و ۸۹ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

«گزینه ۱»

می‌دانیم که گرمای ویژه یک جسم در دمایی معین، به جنس ماده تشکیل‌دهنده آن بستگی دارد. چون در اثر بریدن لوله و کاهش جرم آن، جنس لوله تغییر نمی‌کند، پس گرمای ویژه آن نیز تغییر نکرده و ثابت می‌ماند.

$$c_2 = c_1$$

از سوی دیگر، ظرفیت گرمایی یک جسم برابر است با حاصل ضرب جرم جسم در گرمای ویژه آن. پس می‌توان نوشت:

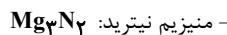
$$C = mc : \frac{C_2}{C_1} = \frac{m_2}{m_1} \times \frac{c_2}{c_1} \xrightarrow{c_2 = c_1, m_2 = \frac{1}{2} m_1} \frac{C_2}{C_1} = \frac{1}{2} \times 1 = \frac{1}{2}$$

(دما و گرما، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸ کتاب درسی)

«هادی مهدی زاده»

تنها دو ترکیب به نادرستی نام‌گذاری شده‌اند که نام‌گذاری صحیح آن‌ها به صورت زیر است:

(ترکیبی، صفحه‌های ۳۱، ۳۹، ۵۵، ۵۶ و ۵۹ کتاب درسی)

«محمد غافریزیا»

ابتدا باید جرم HCl موجود در محلول اولیه را به دست آوریم. با توجه به چگالی و حجم محلول می‌توان جرم محلول را محاسبه کرد و با استفاده از درصد جرمی، جرم حل شونده به دست می‌آید.

$$\text{?gHCl} = \frac{\frac{1/2\text{g}}{\text{محلول}} \times ۱\text{mL}}{\frac{۱۰\text{g}}{\text{محلول}}} = \frac{۲\text{g HCl}}{۱۰\text{g}} \times ۵\text{mL}$$

$$\text{ppm} = \frac{۱/۲\text{g}}{۱۰۰۰} \times ۱۰^6 = ۱۲\text{ppm}$$

(آب، آهنجک زنگی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷ کتاب درسی)

«سیدرهیم هاشمی‌دکتری

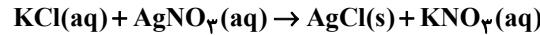
$$\text{۲۰} = \frac{\text{gKOH}_{\text{اولیه}}}{۵۰} \times ۱۰۰ \Rightarrow \text{gKOH}_{\text{اولیه}} = ۱۰\text{g}$$

$$\text{۴۰} = \frac{(۱۰+x)}{(۵۰+۲۰+x)} \times ۱۰۰ \Rightarrow x = ۳۰\text{g KOH}$$

(آب، آهنجک زنگی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷ کتاب درسی)

«محمد غافریزیا»

«۴۷- گزینه ۴»

ابتدا با استفاده از مقدار رسوب تشکیل شده، مقدار پتاسیم کلرید در محلول سیرشده آن را به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} \text{۲۸/۶ g AgCl} &\times \frac{\text{۱mol AgCl}}{\text{۱۴۳g AgCl}} \times \frac{\text{۱mol KCl}}{\text{۱mol AgCl}} \times \frac{\text{۷۴g KCl}}{\text{۱mol KCl}} \\ &= ۱۴/۸\text{g KCl} \end{aligned}$$

حال انحلال‌پذیری پتاسیم کلرید در محلول سیرشده را به دست می‌آوریم:

$$\text{S} = \frac{\text{۱۴/۸}}{\text{۷۴-۱۴/۸}} \times ۱۰۰ = ۲۵ \quad \text{جرم حل شونده}$$

اکنون با توجه به معادله انحلال‌پذیری، دما را به دست می‌آوریم:

$$\text{S} = ۰/۳\theta + ۲۲ \Rightarrow ۲۵ = ۰/۳\theta + ۲۲ \Rightarrow \theta = ۱۰^\circ\text{C}$$

(آب، آهنجک زنگی، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۳ کتاب درسی)

«هادی مهدی زاده»

«۴۸- گزینه ۳»

مولکول NO همانند HF و برخلاف SO_3 قطبی است.

(آب، آهنجک زنگی، صفحه‌های ۱۰۰، ۱۰۱ تا ۱۰۵ و ۱۱۲ کتاب درسی)

شیوه (۱)

«۴۱- گزینه ۳»

«نیما آکبری

دگر شکل‌های (آلوتروب‌های)، اکسیژن موجود در کتاب درسی عبارت‌اند از گاز اکسیژن و گاز اوزون.

بررسی همه موارد:

مورد اول: درست- واکنش تبدیل گاز اکسیژن به گاز اوزون در هوایکره، برگشت‌پذیر است.

مورد دوم: درست- رنگ اوزون و اکسیژن مایع، مشابه رنگ شعله گوگرد، آبی است.

مورد سوم: نادرست- گاز اکسیژن نسبت به گاز اوزون، پایدارتر است. گاز اکسیژن مولکولی دو اتمی است و آرایش الکترون- نقطه‌ای آن، شباهتی با آرایش الکترون- نقطه‌ای گوگرد دی‌اکسید ندارد.

مورد چهارم: نادرست- درصد جرمی گاز اکسیژن نسبت به گاز اوزون در هوایکره، بیشتر است، نقطه‌جوش گاز اوزون نسبت به گاز اکسیژن، بالاتر است، بنابراین گاز اوزون در مقایسه با گاز اکسیژن، راحت‌تر به مایع تبدیل می‌شود.

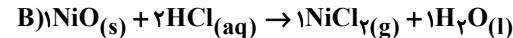
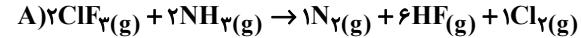
(در پای کازها در زندگی، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۹ و ۷۲ تا ۷۴ کتاب درسی)

«۴۲- گزینه ۴»

«بهوان شاهی پیکبانی

موارد اول، دوم و سوم درست می‌باشند.

طبق معادله واکنش موازن شده، واکنش‌های زیر، مورد چهارم نادرست است.

مودول (A) = ۱۲ - ۵ = ۷

مودول (B) = مجموع ضرایب واکنش $\frac{۱۰-۷}{۲} = ۴$

مود (Dوم) = ضریب اختلاف ضرایب بزرگ و کوچک واکنش

$\frac{۱۰-۷}{۲} = ۱$

مورد سوم (C) شمار اتم‌های هیدروژن در یک طرف از واکنش بعد از موازن شدن (C) برابر با ۲۰ می‌باشد و ضریب HCl(aq) هم ۲ می‌باشد.

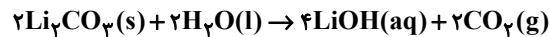
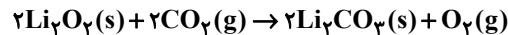
مورد چهارم (B) = $\frac{\text{مجموع ضرایب فاروده‌های گازی سه واکنش بالا}}{\text{ضریب ترکیب جامدرو واکنش (B)}} = ۲۵$

(در پای کازها در زندگی، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۵ کتاب درسی)

«۴۳- گزینه ۱»

«علی امینی

ابتدا باید ضریب ماده حد واسط (Li_2CO_3) را یکسان کنیم:

با توجه به ضرایب می‌توان گفت که طی فرایند ۲ مول گاز کربن‌دی‌اکسید مصرف و ۲ مول کربن‌دی‌اکسید و یک مول اکسیژن تولید می‌شود؛ پس تفاوت حجم گازهای تولیدی و مصرفی برای اکسیژن تولیدی است.

$$\begin{aligned} \frac{۱\text{mol O}_2}{۲/۸\text{LO}_2} \times \frac{۴\text{mol LiOH}}{۲۲/۴\text{LO}_2} \times \frac{۲۴\text{g LiOH}}{۱\text{mol O}_2} \\ = ۱۲\text{g LiOH} \end{aligned}$$

(در پای کازها در زندگی، صفحه‌های ۷۶ تا ۸۰ کتاب درسی)

بیانیه پژوهشی

«امیرمحمد سعیدی»

۵۲- گزینه «۳»

فقط مورد (پ) درست می‌باشد.
بررسی سایر موارد:
الف) از آنجا که بیشتر مواد غذایی حاوی یون پتاسیم هستند، کمبود آن به ندرت در بدن احساس می‌شود.
ب) در صورت عدم وجود و حرکت یون پتاسیم انتقال پیام‌های عصبی در بدن اتفاق نمی‌افتد.
ت) نیاز روزانه بدن هر فرد بالغ به یون پتاسیم دو برابر یون سدیم است.
(آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶) کتاب (رسی)

«مرتفعی رضایی زاده»

۴۹- گزینه «۴»

آب را در سه حالت فیزیکی جامد (یخ)، مایع و بخار در نظر بگیرید. مولکول‌های H_2O در حالت بخار جدا از هم هستند، گویی پیوندهای هیدروژنی میان آنها وجود ندارد. در این حالت، مولکول‌های آب آزادانه و نامنظم از جایی به جای دیگر انتقال می‌یابند. در بخش، مولکول‌های آب در جاهای به نسبت ثابتی قرار دارند. در حلقه‌های شش‌ضلعی یخ، هر اتم اکسیژن به دو اتم هیدروژن با پیوند اشتراکی و به دو اتم هیدروژن دیگر با پیوند هیدروژنی متصل است.

(آب، آهنج زندگی، صفحه ۸۰) کتاب (رسی)

«امیرمحمد سعیدی»

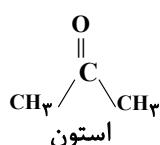
۵۳- گزینه «۱»

بررسی موارد:
مورد اول) ردپای آب نشان می‌دهد که هر فرد چه مقدار از آب قابل استفاده و در دسترس صرف می‌کند و در نتیجه چه مقدار از حجم منابع آب کم می‌شود، این میزان، همه آبی را که در تولید کالاهای، ارائه خدمات و فعالیت‌های مختلف صرف می‌شود، نشان می‌دهد.
مورد دوم) ردپای آب در تولید یک کیلوگرم گندم (1830L) کمتر از یک بلوز نخی (270L) است. (نادرست)
مورد سوم) هرچه ردپای آب ایجاد شده سنگین‌تر باشد $\leftarrow$ منابع آب شیرین زودتر به پایان می‌رسد.
مورد چهارم) در میان صنایع، صنعت کشاورزی بیشترین حجم آب مصرفی را به خود اختصاص داده است $\leftarrow$ ردپای آب سنگین‌تر
(آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸) کتاب (رسی)

«علی امینی»

۵۰- گزینه «۴»

برای مثال، استون به هر نسبتی در آب حل می‌شود و نمی‌توان محلول سیرشده‌ای از آن در آب تهیه نمود اما بین مولکول‌های استون، امکان برقراری پیوند هیدروژنی نیست.
جاذبۀ استون- استون از نوع پیوند هیدروژنی نیست، زیرا اکسیژن آن به اتم هیدروژن اتصالی ندارد، پس جاذبۀ اش دوقطبی- دوقطبی می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مولکولی که در حلal قطبی (مثل آب) حل می‌شود، به طور حتم دارای قطبیت قابل توجهی می‌باشد.
گزینه «۲»: شرط انحلال ترکیبات گوناگون قوی‌تر بودن میانگین جاذبۀ حلal- حل شونده نسبت به میانگین جاذبۀ ایجاد شونده- حلal- حل شونده می‌باشد.

گزینه «۳»: ماده‌ای که در حلal قطبی حل می‌شود و دارای قطبیت است، بایستی دارای اتم‌هایی مانند فلور، اکسیژن، نیتروژن و ... باشد که منجر به تشکیل پیوند هیدروژنی یا ایجاد قطبیت می‌شوند و در آن‌ها جفت الکترون ناپیوندی به چشم می‌خورد.

(آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷) کتاب (رسی)

«سیدریم هاشمی (کلدی)»

۵۴- گزینه «۳»

موارد اول، سوم و چهارم نادرست هستند.
بررسی موارد:
مورد اول و دوم: در هر دو روش استفاده از صافی کربنی و اسمز معکوس، بیشترین آلاینده‌ها شامل نافلزها، آلاینده‌ها، فلزات سمی، حشره‌کش‌ها و آفت‌کش‌ها و ترکیب‌های آلی فرار جدا شده و کمترین آلاینده‌ها که شامل میکروب‌ها است، در آب باقی می‌مانند.
مورد سوم: کمترین آلاینده‌ها در روش اسمز معکوس و استفاده از صافی کربنی دیده می‌شوند. در روش تقطیر، میکروب‌ها و ترکیبات آلی فرار در آب باقی می‌مانند.
مورد چهارم: در همه روش‌های تصفیه آب، میکروب‌ها باقی می‌مانند، به همین سبب همواره نیاز به کلرزنی هست.
(آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹) کتاب (رسی)

«مرتفعی رضایی زاده»

۵۱- گزینه «۳»

انحلال پذیری گاز NO در دمای 20°C و فشار 3atm در 100mg گرم (20mg) در 100g آب است.

$$\text{ppm} = \frac{6 \times 10^{-6} \times \frac{0.020\text{gNO}}{\text{جرم حل شونده}}}{(10.0\text{g} + 0.02\text{g}) \times 10^{-3}}$$

$$= 20\text{ppm}$$

(آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۹۴، ۹۵، ۹۶ و ۹۷) کتاب (رسی)

«کتاب آبی»

۵۹- گزینه «۱»

فقط مورد «آ» صحیح است.

بررسی همه موارد:

آ: گشتاور دوقطبی **C** از بقیه بیشتر است، پس جهت‌گیری آن‌ها در میدان منظم‌تر است.

ب: نقطه جوش بالاتر به معنای نیروی بین مولکولی بیشتر است.

$$C > B > A$$

پ: با توجه به گشتاور دوقطبی ترکیبات، فقط می‌توان گفت نیروهای بین مولکولی در **C** قوی‌تر و قطعی‌تر است.

(آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۱۰۷ تا ۱۰۸ کتاب درسی)

«کتاب سراسری ۹۸»

۶۰- گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱» پلاسیده شدن خیار تازه در آب شور، به دلیل عبور آب از دیواره یاخته‌ها در خیار تازه (محیط رقیق) و ورود به محلول آب نمک (با غلظت بالاتر نمک) است. این پدیده، نمونه‌ای از فرایند اسمز است.

گزینه «۲»: متورم شدن زردآللوی خشک در آب، به دلیل ورود آب به ساختار زردآللو است. زیرا، مولکول‌های آب از محیط رقیق با گذر از روزنه‌های دیواره یاخته‌ای به محیط غلیظ می‌روند. این پدیده نیز، نمونه‌ای از فرایند اسمز است.

گزینه «۳»: تهشین شدن گل و لای در دریاچه‌ها، ارتباطی به پدیده اسمز ندارد. مخلوط گل و لای در آب نایاب‌دار است و نوعی محلول نمی‌باشد. بنابراین، به مرور زمان تهشین می‌شود.

گزینه «۴»: نگهداری طولانی مدت گوشت و ماهی در نمک نیز نمونه دیگری از فرایند اسمز است. زیرا، آب موجود در این مواد غذایی از محیط رقیق به محیط غلیظ منتقل می‌شوند.

(آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

۵۵- گزینه «۳»

با انجام فرایند اسمز آب از محلول رقیق‌تر به سمت محلول غلیظ‌تر حرکت می‌کند. چون غلظت محلول **B** کم‌تر از **A** است پس مولکول‌های آب از محلول **B** خارج شده و با عبور از غشاء وارد محلول **A** می‌شوند و به تدریج غلظت **B** افزایش و **A** کاهش می‌یابد.

(آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸ کتاب درسی)

«امیرحسین طبی»

۵۶- گزینه «۳»

موارد اول، سوم و پنجم به درستی بیان شده‌اند.

بررسی همه موارد:

مورد اول) درست- کاهش دما باعث افزایش اتحلال‌پذیری گازها در آب می‌شود.

مورد دوم) نادرست- طبق قانون هنری اتحلال‌پذیری گازها در آب، رابطه مستقیم با فشار دارد یعنی با دو برابر شدن فشار، اتحلال‌پذیری نیز ۲ برابر می‌شود.

مورد سوم) درست- اتحلال‌پذیری گازها در آب همانند اتحلال‌پذیری Li_2SO_4 با افزایش دما، کاهش می‌یابد.

مورد چهارم) نادرست- اتحلال‌پذیری CO_2 در دما و فشار یکسان از NO بیشتر است.

مورد پنجم) درست- اتحلال‌پذیری گازها در آب با اتحلال نمک در آب، کاهش می‌یابد.

(آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵ و ۱۱۶ کتاب درسی)

«صادق درایی»

۵۷- گزینه «۳»

در لحظه تعادل در اسمز، مولکول‌های آب با سرعت برابر به دو طرف منتقل می‌شوند.

(آب، آهنج زندگی، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۹ کتاب درسی)

«کتاب آبی»

۵۸- گزینه «۲»

با توجه به شکل صفحه ۱۲۲ کتاب درسی از آمونیوم نیترات در تهیه کودهای شیمیایی و از کلسیم سولفات برای تهیه گچ استفاده می‌شود.

(آب، آهنج زندگی، صفحه ۱۲۲ کتاب درسی)

(رضا ماهدی)

«۶۴- گزینه ۳»

به بررسی هر مورد می‌پردازیم:

(الف) تابع نیست، چون هر دانش‌آموز می‌تواند بیشتر از یک دبیر داشته باشد.

(ب) تابع نیست، چون مثلاً یک تابع درجه دوم با $\Delta > 0$ دارای دو ریشه حقیقی است.

(ج) تابع نیست، چون عددی مثل ۱۶ دارای دو ریشه چهارم ۲ و -۲ است.

(د) تابع نیست، چون هر کتاب می‌تواند بیشتر از یک مؤلف داشته باشد.

(تابع، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶ کتاب درسی)

(مهدی متین اقدام)

«۶۵- گزینه ۱»

با توجه به نمودار، در می‌یابیم که:

$$\begin{cases} D_f = [-2, 6] \\ R_f = [-5, 3] \end{cases}$$

اشتراك این دو مجموعه برابر است با:

$$D_f \cap R_f = [-2, 6] \cap [-5, 3] = [-2, 3]$$

که شامل اعداد صحیح $-2, -1, 0, 1, 2, 3$ است.

(تابع، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲ کتاب درسی)

(علی آزاد)

«۶۶- گزینه ۴»

در گام اول طول رأس سهمی را محاسبه می‌کنیم:

$$x_S = -\frac{b}{2a} = -\frac{4}{2} = 2 \quad (\text{طول رأس سهمی})$$

می‌دانیم که کمترین مقدار این تابع به ازای طول رأس سهمی می‌باشد پس:

$$f(2) = 4 - 8 + a = -4 + a \quad \text{کمترین مقدار تابع}$$

در ادامه داریم:

$$f(-1) = 1 + 4 + a = 5 + a \quad \text{بیشترین مقدار تابع}$$

$$\Rightarrow (-4 + a) + (5 + a) = 3 \Rightarrow 1 + 2a = 3 \Rightarrow a = 1$$

(تابع، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۲ کتاب درسی)

ریاضی (۱)

«۶۱- گزینه ۳»

(مسن اسماعیل پور)

معادله هر سهمی که دارای ۲ ریشه روی محور X ها باشد، به صورت $y = a(x - x_0)(x - x_1)$ است. بنابراین:

$$\begin{cases} x_0 = -2 \\ x_1 = 4 \end{cases} \Rightarrow y = a(x + 2)(x - 4)$$

این سهمی از نقطه $(4, 0)$ نیز عبور می‌کند، پس:

$$y = a(x + 2)(x - 4) \xrightarrow{(0, 4)} 4 = a(2)(-4) \Rightarrow a = \frac{-1}{2}$$

$$y = \frac{-1}{2}(x + 2)(x - 4) = \frac{-1}{2}(x^2 - 2x - 8) = -\frac{1}{2}(x - 1)^2 + \frac{9}{2}$$

$$\begin{cases} \alpha = -1 \\ \beta = \frac{9}{2} \end{cases} \Rightarrow \alpha\beta = \frac{9}{2}$$

(معادله‌ها و نامعادله‌ها، صفحه‌های ۷۸ تا ۸۲ کتاب درسی)

«۶۲- گزینه ۴»

(نیما رضایی)

با توجه به اینکه جدول تعیین علامت تابع تنها یک ریشه داشته و در اطراف ریشه علامت تابع تغییر می‌کند، عبارت داده شده باید خطی باشد.

پس:

$$a^2 + a - 6 = 0 \Rightarrow (a + 3)(a - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = -3 \\ a = 2 \end{cases} \quad (a \in N)$$

پس $a = 2$ است. طبق جدول رسم شده

$b - 2 < 0$ و $b < 2$ و چون b عددی طبیعی است،

$P(-c) = 0$ است و چون $P(x) = -x + c - 4$ است می‌توان نوشت:

$$P(-c) = 0 \Rightarrow 2c - 4 = 0 \Rightarrow c = 2$$

بنابراین $a + b + c = 5$ است.

(معادله‌ها و نامعادله‌ها، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۷ کتاب درسی)

«۶۳- گزینه ۲»

(رضا سیدنیفی)

عبارت $|x - 1| + 4$ همواره مثبت است، بنابراین باید داشته باشیم:

$$|x - 1| - 1 < 0 \Rightarrow |x - 1| < 1 \Rightarrow -1 < x - 1 < 1$$

$$\Rightarrow 0 < x < 2 \Rightarrow \begin{cases} \frac{m-1}{2} = 0 \Rightarrow m = 1 \\ 2n+1 = 2 \Rightarrow n = \frac{1}{2} \end{cases} \Rightarrow \frac{m+2n}{n-1} = \frac{1+1}{-\frac{1}{2}} = -4$$

(معادله‌ها و نامعادله‌ها، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳ کتاب درسی)

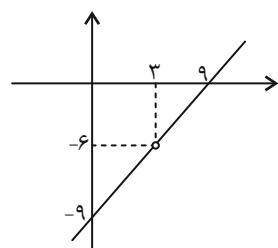
(شاهین پژوازی)

«۳»-۷۰

در تابع $f(x) = x - 4$ با دامنه $\{x \in \mathbb{R} : x \neq 3\}$ خواهیم داشت:

$$\frac{x-2}{x-2} \rightarrow (x-2)-4 = x-6 ; x \neq 3$$

$$\rightarrow g(x) = x-6 ; x \neq 3$$

با توجه به نمودار، $(g(x))$ با خط $y = -6$ برخورد ندارد.

(تابع، صفحه‌های ۱۴۹ تا ۱۷۷ کتاب درسی)

(نیما رضایی)

«۲»-۷۱

با فرض اینکه تعداد جاده‌ها از A به E برابر با x و از B به C برابر با y باشند، داریم:

$$4x + 6y = 24 \rightarrow 2x + 3y = 12$$

با توجه به اینکه x و y اعدادی طبیعی هستند فقط $x = 3$ و $y = 2$ قابل قبول هستند.

(شمارش بدون شمردن، صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۳۲ کتاب درسی)

(نیما رضایی)

«۴»-۷۲

حروف صدادار i و e و حروف بی صدا p , n , c , l و I هستند. پس داریم:

$$[e, i, p, n, c, l] \Rightarrow 2 \times 4! = 2 \times 24 = 48$$

(شمارش بدون شمردن، صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۲ کتاب درسی)

(بهرام ملاج)

«۲»-۷۳

ابتدا از بین ۶ جایگاه، ۳ تا برای دانش‌آموزان دختر به $\binom{6}{3}$ طریقانتخاب کرده و آنها را به یک طریق ممکن گفته شده در آن ۳ جایگاه قرار می‌دهیم. حال مابقی ۳ دانش‌آموز پسر را در ۳ جایگاه خالی باقی‌مانده به $3!$ طریق پخش می‌کنیم که داریم:

$$\binom{6}{3} \times 3! = 20 \times 6 = 120$$

(شمارش بدون شمردن، صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۳۰ کتاب درسی)

(علی آزاد)

«۳»-۶۷

با توجه به اینکه f یک تابع ثابت است داریم:

$$f = \{(2n, -1-a), (4, a+3)\}$$

$$\Rightarrow -1-a = a+3 \Rightarrow a = -2 \quad (I)$$

همچنین با توجه به اینکه g یک تابع همانی است داریم:

$$g = \{(a-1, 3n), (4, 4), (b, 5)\}$$

$$\Rightarrow a-1 = 3n \xrightarrow{(I)} -2-1 = 3n \Rightarrow n = -1 , b = 5$$

$$a+b+n = -2+5-1=2$$

(تابع، صفحه‌های ۱۴۹ تا ۱۵۳ کتاب درسی)

(رضا ماهدی)

«۴»-۶۸

اگر تابع f را به تابع چند ضابطه‌ای تبدیل کنیم، خواهیم داشت:

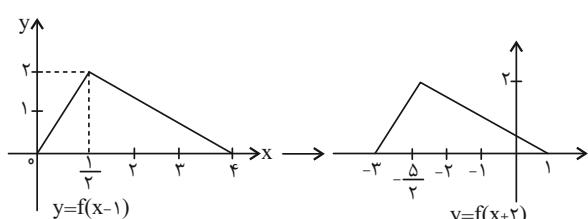
$$f(x) = |x-6| - |x-8| = \begin{cases} -2 & x < 6 \\ 2x-14 & 6 \leq x \leq 8 \\ 2 & x > 8 \end{cases}$$

$$A = \overbrace{(f(3)+f(4)+f(5))}^{3(-2)} + \overbrace{(f(6)+f(7)+f(8))}^{-2+2} + \overbrace{(f(9)+f(10)+\dots+f(15))}^{2(14)} = -6+0+14=8$$

(تابع، صفحه‌های ۱۴۹ تا ۱۵۳ کتاب درسی)

(خاطمه صمدی نژاد)

«۱»-۶۹

باید نمودار تابع $y = f(x-1) + 2$ را از روی نمودار $y = f(x-1)$ رسم کنیم.با توجه به اینکه $y = f(x-1) + 2 = x + 2$ نمودار تابع $y = f(x-1)$ رابه اندازه ۳ واحد در راستای محور x ها به سمت چپ انتقال می‌دهیم:در نتیجه دامنه تابع $y = f(x+2)$ برابر است با: $[-3, 1]$

(تابع، صفحه‌های ۱۴۹ تا ۱۵۳ کتاب درسی)

(به رام ملاج)

«۷۸- گزینه ۲»

پیشامد A را هر دو زوج بودن و B را مجموع ۸ بودن در نظر می‌گیریم که داریم:

$$A = \{(2,2), (2,4), (2,6), (4,2), (4,4), (4,6), (6,2), (6,4), (6,6)\}$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{9}{36}$$

$$B = \{(2,6), (6,2), (3,5), (5,3), (4,4)\} \Rightarrow P(B) = \frac{5}{36}$$

$$A \cap B = \{(2,6), (6,2), (4,4)\} \Rightarrow P(A \cap B) = \frac{3}{36}$$

حال داریم:

$$P(A \cup B) - P(A \cap B) = P(A) + P(B) - 2P(A \cap B)$$

$$= \frac{9}{36} + \frac{5}{36} - \frac{6}{36} = \frac{8}{36} = \frac{2}{9}$$

(آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۵۰ کتاب درسی)

(خطمه صمدی نژاد)

«۷۹- گزینه ۴»

مورد الف نادرست است زیرا:

آمار، مجموعه‌ای از اعداد، ارقام و اطلاعات است.

(آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۶۰ کتاب درسی)

(محمد مهدی بهمن درست)

«۸۰- گزینه ۳»

ساختار توده بدنی: کمی پیوسته

رنگ مو: کیفی اسمی

مراحل رشد نوزاد: کیفی ترتیبی

تعداد ماهی‌های اقیانوس: کمی گسسته

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: میزان بارندگی (کمی پیوسته). نوع بارندگی (کیفی اسمی) -

ساختار توده بدنی (کمی پیوسته) - تعداد دانه‌های یک انار (کمی

گسسته)

۲) دمای هوا (کمی پیوسته). رنگ ماشین (کیفی اسمی) - نیاز افراد

(کیفی اسمی) - سرعت اتومبیل (کمی پیوسته)

۴) میزان بارندگی (کمی پیوسته) - کیفیت میوه (کیفی ترتیبی) - اقوام

ایرانی (کیفی اسمی) - ساختار توده بدنی (کمی پیوسته)

(آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶۲ تا ۱۷۰ کتاب درسی)

(سروش موئین)

«۷۴- گزینه ۳»

ابتدا برای دامنه تابع ۳ عدد از ارقام ۱ تا ۹ انتخاب کرده و یکی از آنها را برای برد تابع ثابت انتخاب می‌کنیم:

$$\binom{9}{3} \binom{3}{1} = 84 \times 3 = 252$$

(شمارش بدون شمردن، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۴۰ کتاب درسی)

(نیما رضایی)

«۷۵- گزینه ۴»

A و E جزو رؤوس انتخابی هستند و دو رأس دیگر را یا باید از بین نقاط B، C و D یا از نقاط F، G، H و I انتخاب کنیم. پس

داریم:

$$\binom{3}{2} + \binom{4}{2} = 3 + 6 = 9$$

(شمارش بدون شمردن، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۴۰ کتاب درسی)

(سروش موئین)

«۷۶- گزینه ۲»

در فضای نمونه‌ای {۱, ۲, ۳, ۴, ۵, ۶} دنبال پیشامدهای ۴ یا ۵ یا ۶ عضوی هستیم که شامل ۵ نباشد. پس از بین ۱, ۶, ۴, ۳, ۲, ۱ یا ۵ تا را

$$\binom{5}{4} + \binom{5}{5} = 6$$

برمی‌داریم:

(آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴۳ تا ۱۵۰ کتاب درسی)

(زانیار محمدی)

«۷۷- گزینه ۳»

= تعداد دانش‌آموزان پایه دهم

= تعداد دانش‌آموزان پایه یازدهم

$$\Rightarrow n(S) = \binom{2n}{2} = \frac{2n \times (2n-1)}{2} = n(2n-1)$$

$$n(A) = \binom{n}{1} \times \binom{n}{1} = n \times n = n^2$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{n^2}{n(2n-1)} = \frac{n}{2n-1} = \frac{7}{13}$$

$$\Rightarrow 13n = 14n - 7 \Rightarrow n = 7$$

= تعداد اعضای گروه سرود

(آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴۶ و ۱۴۷ کتاب درسی)

دفترچه پاسخ

عمومی دهم
(رشته ریاضی و تجربی)
۱۴۰۴ اردیبهشت ماه

تعداد سوالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سوال	شماره سوال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۰
دین و زندگی (۱)	۲۰	۱۲۱-۱۴۰	۲۰
زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۴۱-۱۵۰	۱۰
مجمع دروس عمومی	۵۰	—	۵۰

طراحتان

فاسی (۱)	محسن فدایی - مرتضی منشاری - الهام محمدی
زبان قرآن (۱)	رضا خداداده - حمید رضا قائدامینی - افشن کرمیان فرد - مجید همایی
دین و زندگی (۱)	محسن بیاتی - محمد رضایی بقا - فردین سماقی - یاسین ساعدی - عباس سیدشیبستی - مجید فرهنگیان - میثم هاشمی - مرتضی محسنی کبیر
زبان انگلیسی (۱)	رحمت‌الله استیری - مجتبی درخشان‌گرمی - محسن رحیمی - مانی صفائی سلیمانلو - عقیل محمدی روشن

کارشناسی‌ران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدی	مرتضی منشاری	نازنین فاطمه حاجیلو	الهام محمدی
زبان قرآن (۱)	رضا خداداده	درویشعلی ابراهیمی، آرمن ساعد پناه	جواد جلیلیان	لیلا ایزدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	—	محمد فرحان فخاریان - نازنین فاطمه حاجیلو	محمد صدر اپنجه پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی روشن	فاطمه نقدی	نازنین فاطمه حاجیلو - هادی حاجیزاده	سیهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

الهام محمدی	مدیر گروه
حبیبه محبی	مسئول دفترچه
مدیر: محسیا اصغری، مسئول مستندسازی: فریبا رئوفی	مستندسازی
فاطمه علی‌باری	حروف‌نگار و صفحه‌آرا
حمید عباسی	ناظر چاپ

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۶۴۶۳-۰۲۱

فارسی (۱)**۱۰۱- گزینه «۲»**

ب) درع: خفتان، زره
ج) ارجالاً: بی‌رنگ، بدون اندیشه سخن‌گفتن یا شعرسروden
موارد نادرست:

(الف) جنود: ج چند، سربازان، لشکریان، سپاهیان (در صورت سؤال، مفرد
معنا شده که نادرست است).

(د) معطوف: متمایل، متوجه، مورد توجه

(لغت، واژه‌نامه و صفحه ۱۴۲)

۱۰۲- گزینه «۳»**تشریح گزینه‌های دیگر:**

گزینه «۱»: املای صحیح کلمه «توسل» است.

گزینه «۲»: املای صحیح کلمه «برخاسته» است.

گزینه «۴»: املای صحیح کلمه «سالخورده» است.

(اما، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۱»**(الف) درست**

در بیت شیوه عادی به کاررفته است و همه اجزای بیت در جایگاه اصلی خود
قرار دارند.

(ب) درست

واژه «سلیح» ممال‌یافته «سلاح» و واژه «مزیح» ممال‌یافته «مزاح» است.

(ج) نادرست

«شد» به معنای «رفت» فعل غیر اسنادی است: آفتاب نعمتم زیر میغ رفت.

(د) نادرست

«را» حرف اضافه به معنای «به» به کاررفته است: «به تو ... آموزم»
ه) نادرست

فعل «هستند» به قرینه معنایی حذف شده است: دو لشکر بر این جنگ ما
نظرلاره (= تماشاگر) [هستند].

(دستور زبان فارسی، ترکیبی)

۱۰۴- گزینه «۲»**(الف) نشانه ندا: ای / زیبایی عاشقانه زمین: منادا**

توجه: در گروه منادای (زیبایی عاشقانه زمین) چون «زیبا» هسته است
به تنهایی می‌تواند، نقش منادا را داشته باشد.

(ب) جهان: متمم («این جهان» گروه متممی است: «این (صفت)» و
«جهان (هسته)» و قبل از آن، حرف اضافه «در» قرار گرفته، بنابراین
هسته (جهان)، نقش متممی دارد).

دل انگیز: مسنند (در جمله: «شکوفایی گستره تو (گروه نهادی)،
دل انگیز (مسنند)، است (فعل اسنادی))

(ج) نوع «واو»: «واو» پیوند (ربط) است چون (میان دو جمله قرار گرفته
است).

(دستور زبان فارسی، صفحه ۱۴۳)

۱۰۵- گزینه «۱»

در گزینه «۱»، تشبيه به کار نرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: ایهای: «صدر» دو معنا دارد: ۱- مجاز از تمام وجود - ۲- امام موسی صدر
گزینه «۳»: تشبيه: (سرزمین جنوب [که حذف شده است]) مشبه، به (عطر)
مشبه به، تشبيه شده است.

گزینه «۴»: حس‌آمیزی: رنگ هوش

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۱۰۶- گزینه «۱»

(تبديل به تست - هماهنگ کشوری ۱۴۰۲)

الف) «کمیتش لنگ بود» کنایه از «مسلسل نبود، ناتوان بود»

ب) «بسمل کردن» کنایه از «ذبح کردن، سر جانور را بردین»

ج) «دم برپیاوردن» کنایه از «سخن نگفتن، سکوت کردن»

(آرایه‌های ادبی، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۵)

۱۰۷- گزینه «۲»

(هماهنگ کشوری - فرداد ۱۴۰۲)

عبارت «ی خواهم پاهای برهنه ام این ترمی را حس کند» به آزمایش و
تجربه شخصی تأکید می‌کند.

(مفهوم، صفحه ۱۴۳)

۱۰۸- گزینه «۴»

(ممتن فرامایی - شیراز)

گزینه «۴»: مفهوم عبارت: «عاشقانه دوستداشتن»

مفهوم بیت: برای به مقصود رسیدن باید رنج و درد کشید زیرا بدون رنج و

سختی، نمی‌توان به ارزش حقیقی دست یافت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفهوم مشترک: تأکید بر نوع نگرش و دیدگاه و اهمیت آن.

«عظمت در نگاه تو باشد» و «جور دیگر باید دید»

گزینه «۲»: مفهوم مشترک: «به هرجا بروی جز خدا نخواهی دید» = «همه
عالم از اوست»

گزینه «۳»: «خداؤند در همه جا حضور هست» = «غیبت نکرده‌ای» و
«پنهان نگشته‌ای»

(مفهوم، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۳)

۱۰۹- گزینه «۳»

(تبديل به تست - امتحان نهایی شهریور ۱۴۰۲)

معنای بیت اول: مادر من، نام مرا، «مرگ تو» گذاشته است. روزگار، مرا

مثل پتکی ساخته است تا بر سر تو فرود بیایم.

پتک ترگ تو کرد: عامل نابودی تو قرار داد

معنای بیت دوم: آیا تاکنون پهلوان پیاده‌ای را ندیدی که بجنگد و

گردن کشان و یاغیان را نابود کند؟

سر کسی را زیر سنگ آورد: کشتن و نابود کردن

(مفهوم، صفحه ۹۹)

۱۱۰- گزینه «۴»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

بیت «ج»: میهن‌پرستی ← مگسل از این آب و خاک ریشه پیوند

بیت «د»: شکیبایی ← گل صبر می‌پرورد دامن من

بیت «الف»: پایداری مبارزان ← بعد از من افزود از خرم من

بیت «ب»: یک‌پارچگی ← کنون رود خلق است دریای جوشان

(مفهوم، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

(رضا فراداره)

۱۱۶ - گزینه «۲»

«فَجَاءَهُ = بَعْثَةً»

(وازگان)

(همیرضا قاندامینی)

۱۱۷ - گزینه «۳»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «ما خلقت»: نیافریدی

گزینه «۲»: «اجتنبوا»: دوری کنید

گزینه «۴»: «لا تُخْرِنِي»: مرا رسو نکن

نکات مهم درسی:

حرف «ما» منفی کننده فعل ماضی است. مثال: «ما خلقت»: نیافریدی، خلق نکردن.

به تشابه میان فعل ماضی و فعل امر در افعال بیش از سه حرفی دقت کنید. مثال: «اجتنبوا»: دوری کردند؛ فعل ماضی، «اجتنبوا»: دوری کنید؛ فعل امر» (ترجمه فعل)

(رضا فراداره)

۱۱۸ - گزینه «۴»

ترجمه عبارت: «زائر سیم کارت تلفن همراه و کارت شارژ می خرد. «الزائر»: فاعل - «شريحة»: مفعول - «الجوّال»: مضار إلیه - «طاقة»: معطوف بالواو

(محل اعرابی)

(رضا فراداره)

۱۱۹ - گزینه «۳»

در این عبارت جمله فعلیه وجود ندارد، دقت کنید که «الإغراء» مصدر است و فعل نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «فِي الْمَدْحٍ» جار و مجرور می باشدند.

گزینه «۲»: کلمه «أَكْبَر» مبتدا می باشد.

گزینه «۴»: کلمه «الْحُمُق» مضافقیه می باشد.

(قواعد)

(همیرضا قاندامینی)

۱۲۰ - گزینه «۳»

«الرَّازِقُ» بر وزن «فَعَال» به معنای «بسیار روزی دهنده» و اسم مبالغه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الطَّيَارُ» بر وزن «فَعَال» به معنای «خلبان» است و بر شغل دلالت دارد (دقیق کنید «الطَّيَارُ» بر وزن اسم مبالغه است ولی بر بسیاری صفت یا انجام دادن کار دلالت ندارد).

گزینه «۲»: «الخَفَاشُ» بر وزن «فَعَال» است و اسم مبالغه نمی باشد.

گزینه «۴»: «الرَّؤَارُ» بر وزن «فَعَال» است و اسم مبالغه نمی باشد.

(قواعد)

عربی، زبان قرآن (۱)

۱۱۱ - گزینه «۴»

«لِلْبَطْهَةِ غُدَّةٌ طَبِيعَةٌ»: اردک، غدهای طبیعی دارد (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «ذَبَّهَا»: دمشق، دم خود / «تحتوى»: در بر می دارد، در بردارد (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «تَنَشَّرَهُ»: آن را پخش می کند (رد گزینه‌های «۲» و «۳») (ترجمه)

۱۱۲ - گزینه «۲»

«أَمْرَهُمْ»: به آنها دستور داد (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «أَنْ يَأْتُوا بِـ»: بیاورند (رد گزینه «۱») / «فَوَصَّعَهُمَا»: پس آن دو (آنها) را قرار داد (رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «أَشْعَلُوا النَّارَ»: آتش روشن کردند (رد سایر گزینه‌ها) (ترجمه)

۱۱۳ - گزینه «۲»

(اخشین کرمیان فر) «الدَّلْفِينُ صَدِيقُ الْإِنْسَانِ فِي الْبَحْرِ»: دلفین دوست انسان در دریاست (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «لَهُ ذَكْرٌ: حافظه‌ای قوی دارد.» (رد گزینه «۱») / «سَمَعُهُ: شنوایی اش» (رد گزینه‌های «۳») / «سَمَعَ الْإِنْسَانُ: شنوایی انسان (رد سایر گزینه‌ها) (ترجمه)

۱۱۴ - گزینه «۳»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «رَسُولِهِ»: پیامبر

گزینه «۲»: ماه رمضانی که در آن قرآن نازل شد.

گزینه «۴»: «حقائب»: کیف‌ها

۱۱۵ - گزینه «۴»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «جِيَشَنَا الْقُوَى»: لشکر (ارتش) نیرومند ما

گزینه «۲»: «عَلِيكَ بِذِكْرِ اللَّهِ»: تو باید خدا را یاد کنی / «قَلْبٌ»: دل

گزینه «۳»: معادل عربی «در نهایت» ذکر نشده است.

الْجَرَبَ: آزموده، تجربه شده

(ترجمه)

علمی

امور

وزارت

(فردین سماقی)

۱۲۴ - گزینه «۱»

اگر کسی عمدتاً روزه ماه مبارک رمضان را نگیرد، باید هم قضای آن را به جا آورد و هم کفاره بدهد؛ یعنی برای هر روز، دو ماه روزه بگیرد (که یک ماه آن پشت سر هم باشد) یا به شصت فقری اطعام بدهد (به هر فقری یک مدت) (یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۰)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

۱۲۵ - گزینه «۱»

حجاب و عفاف مانند هر عمل دیگری، هر چه کامل‌تر و دقیق‌تر انجام شود، نزد خدا بالازش‌تر و آثار و ثمرات فردی و اجتماعی آن افزون‌تر است و فرد را به رشد و کمال معنوی بالاتری می‌رساند. از این رو، استفاده از «چادر» که شرایط لازم را به طور کامل دارد و سبب حفظ هر چه بیش‌تر کرامت و منزلت زن می‌گردد و توجه مردان نامحرم را به حداقل می‌رساند، اولویت دارد. (زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۸ و ۱۴۸)

(یاسین ساعدی)

۱۲۶ - گزینه «۴»

اگر در رکوع و سجود عظمت خدا را در نظر داشته باشیم، در مقابل مستکبران خضوع و خشوع نخواهیم کرد.

(یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۵)

(مسنن بیاتی)

۱۲۷ - گزینه «۴»

امام سجاد (ع) در دعای مناجات المحبین می‌فرماید: «بارالها خوب می‌دانم هر کس لذت دوستی‌ات را چشیده باشد، غیر تو را اختیار نکند و آن کس با تو انس گیرد، لحظه‌ای از تو روی گردن نشود ...».

(دوستی با فدا، صفحه ۱۰)

دین و زندگی (۱)

۱۲۱ - گزینه «۴»

(مرتضی محسنی‌کبیر)

یکی از دلایلی که نتیجه می‌دهد، حجاب زنان موجب سلب آزادی آنان نمی‌شود، ناسازگار بودن این تفکر با نگاه قرآن است که عفت دختران حضرت شعیب (ع) را به هنگام چوبانی مثال می‌زند. در ادیان دیگر و عموم فرهنگ‌ها پوشش زنان به صورت یک اصل پسندیده مطرح بوده و کمتر قوم و ملتی است که زنان آن پوشش نامناسبی داشته باشند. تفاوت‌ها مربوط به چگونگی و حدود آن بوده است.

(زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۵۹ و ۱۵۰)

۱۲۲ - گزینه «۲»

امیرالمؤمنین (ع) درباره چگونگی پیروی از ایشان می‌فرماید: «... اما شما قطعاً توانایی این قناعت را ندارید، ولی با پرهیزکاری و کوشش [در راه خدا] و عفت و درستکاری مرا یاری کنید.»

سرنوشت ابدی انسان‌ها بر اساس اعمال آنان در دنیا تعیین می‌شود.

(آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۱ و ۹۰)

(محمد رضایی‌رقا)

۱۲۳ - گزینه «۴»

نیاز به مقبولیت در دوره جوانی و نوجوانی نمود بیشتری دارد و سبب می‌شود که نوجوان و جوان بیشتر به خود بپردازد و توانایی‌ها و استعدادهای خود را کشف و شکوفا کند و در معرض دید دیگران قرار دهد. جوانی که با نشان‌دادن استعداد خود در یک رشته ورزشی یا خلق اثر هنری یا کار مؤثر در کارگاه صنعتی، تحسین دیگران را برانگیزد، از این قبیل است.

(فضیلات آراستگی، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)

تبدیل نمونه سوال‌های امتحانی به تست

(یاسین ساعدی)

۱۳۱ - گزینهٔ ۳

بهشت برای بهشتیان سرای سلامتی (دارالسلام) است؛ یعنی هیچ نقصانی، غصه‌ای، ترسی، بیماری‌ای، جهلی، مرگ و هلاکتی و خلاصه هیچ ناراحتی و رنجی در آن جا نیست.

بهشتیان، بالاترین نعمت بهشت یعنی رسیدن به مقام خشنودی خدا برای خود می‌یابند و از این رستگاری بزرگ مسرورونند.

(فریادکار، صفحهٔ ۸۵)

(مبید فرهنگیان)

۱۳۲ - گزینهٔ ۴

امام علی (ع) می‌فرماید: «ثمرة المحاسبة صلاح النفس: نتيجة محاسبة اصلاح نفس است» و آیهٔ شریفه: «وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ»، مربوط به «تصمیم و عزم برای حرکت» می‌باشد.

(آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۲)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

۱۳۳ - گزینهٔ ۲

در آیهٔ ۴۵ سوره عنکبوت می‌خوانیم: «وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَهْمِي عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ» و نماز را برپادار، که نماز از کار زشت و ناپسند بازمی‌دارد و قطعاً یاد خدا بالاتر است و خدا می‌داند چه می‌کنید.» در انتهای آیه، صفت «علم الهی» مطرح است و اگر هنگام گفتن تکبیر به بزرگی خداوند بر همه‌چیز توجه داشته باشیم، قدرت‌های دیگر در نظرمان کوچک خواهند شد و به آنان توجه نخواهیم کرد.

(یاری از نماز و روزه، صفحه‌های ۱۳۵ و ۱۳۶)

(یاسین ساعدی)

۱۲۸ - گزینهٔ ۱

خدای مهربان برای زندگی ما انسان‌ها برنامه‌ای تنظیم کرده که دربردارنده احکام و وظایف گوناگونی در ارتباط با خدا، خود، خانواده، جامعه و خلقت است. با عمل به این برنامه و احکام و دستورات آن، انسان می‌تواند در مسیر نزدیک‌شدن به خدا گام بردارد و به رستگاری در دنیا و آخرت برسد.

(یاری از نماز و روزه، صفحهٔ ۱۳۲)

(عباس سید‌شیبستی)

۱۲۹ - گزینهٔ ۴

خدای متعال در آیهٔ اول می‌فرماید: «بگو اگر خدا را دوست دارید، از من پیروی کنید تا خدا دوستان بدارد ...» پس مورد «پیروی از خداوند» پاسخ صحیح است.

در آیهٔ دوم، قرآن یکی از ویژگی‌های مؤمنان را دوستی و محبت شدید آنان نسبت به خدا می‌داند.

(دوستی با خدا، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۴)

(محمد رضایی‌بقا)

۱۳۰ - گزینهٔ ۲

در آیات ۱۳۳ تا ۱۳۵ سوره آل عمران می‌خوانیم: «... خدا نیکوکاران را دوست دارد و آن‌ها که وقتی مرتکب عمل زشتی می‌شوند، یا به خود ستم می‌کنند، به یاد خدا می‌افتدند و برای گناهان خود طلب آمرزش می‌کنند ...». همچنین در آیهٔ ۱۸ سوره نساء می‌خوانیم: «توبهٔ کسانی که کارهای زشت انجام دهند و هنگامی که مرگ یکی از آن‌ها فرا می‌رسد می‌گوید: الان توبه کردم، پذیرفته نیست ... و این‌ها کسانی هستند که عذاب دردناکی برایشان فراهم کردیدم.»

(فریادکار، صفحه‌های ۸۶ و ۸۹)

(میثم هاشمی)

«۱۳۷ - گزینه ۳»**بررسی عبارات:**

- آراستگی اختصاص به زمان حضور در اجتماعات ندارد.
- در دوره نوجوانی و جوانی نیاز به مقبولیت، نمود بیشتری دارد.
- آراستگی ظاهری، نتیجه مرتببودن وضع ظاهر و توجه به نظافت و زیبایی آن است.
- انسان به طور طبیعی به آراستگی علاقه دارد.

(فضیلت آراستگی، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

(محمد رضایی‌پنا)

«۱۳۸ - گزینه ۳»

دقت کنید که سؤال، چگونگی سعادت و اصلاح نفس را خواسته است، نه خود آن‌ها را. محاسبه و ارزیابی با اصلاح کردن عیوب‌ها و گناهان، موجب سعادت و اصلاح نفس می‌شود و به فرمایش امام علی (ع) «من حاسب نفسه وقف علی عیوبه و احاطه بذنبه و إستقال الذنوب و أصلح العيوب ...»

(آهنگ سفر، صفحه ۱۰۲)

(فریاد سماقی)

«۱۳۹ - گزینه ۴»

به هر میزان ایمان انسان به خدا بیشتر شود، محبت وی نیز به خداوند بیشتر می‌شود و اگر انسان دل به سرچشمۀ کمالات و زیبایی‌ها بسپرد و قلب خود را جایگاه او کند، زندگی‌اش رنگ و بوی دیگری می‌یابد.

(دوستی با فدا، صفحه ۱۱۲)

(کتاب هامع)

«۱۴۰ - گزینه ۲»

پاداش و کیفر در روز قیامت بر اساس تجسم اعمال است و در واقع، خود عمل نمایان می‌شود.

(فریاد کار، صفحه ۹۰)

(کتاب هامع)

«۱۳۴ - گزینه ۴»

اگر ما کسی را دوست داشته باشیم، تلاش می‌کنیم هر آچه را که او دوست دارد، انجام دهیم تا علاقه خود را به او نشان دهیم. و خود را بیشتر به او نزدیک کنیم، در احادیث آمده است: «خداوند، بنده گناهکار توبه‌کننده را دوست دارد.» بنابراین توبه از گناهان، مربوط به «پیروی از دستورات خداوند» است و جهاد در راه خدا، ناظر بر «بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان» است.

(دوستی با فدا، صفحه‌های ۱۱۵ تا ۱۱۶)

(یاسین ساعدی)

«۱۳۵ - گزینه ۱»

بین محبت به خدا و آثار محبت به او، رابطه‌ای دوسویه برقرار است؛ یعنی همان‌طور که محبت خدا موجب بروز این آثار می‌شود، تداوم و استمرار در پیروی از دستورات خداوند و عشق‌ورزیدن به دوستان و برائت از دشمنانش، موجب تقویت محبت انسان به خدا نیز می‌شود.

نمی‌شود انسان از صمیم دل کسی را دوست داشته باشد اما از فرمانش سرپیچی کند. این سرپیچی، نشانه عدم صداقت در دوستی است.

(دوستی با فدا، صفحه ۱۱۳)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

«۱۳۶ - گزینه ۲»

عدم پوشش مناسب و عدم رعایت عفاف، باعث می‌شود آرامش و روان افرادی برهم خورده، قلوب پاکی متزلزل شده، به تعهد عشق همسرانی خدشے وارد شده و کانون گرم خانواده‌های متأثر شود.

(زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۴۶ و ۱۴۷)

زبان انگلیسی (۱)
ترجمه متن درک مطلب:

مدت‌ها پیش کشته‌ها تنها راه سفر در دریا بودند. این سفرها ممکن بود هفته‌ها یا ماه‌ها طول بکشد، بنابراین کشته‌ها شبانه‌روز در انواع آب و هوای حرکت می‌کردند. در طول روز خورشید به ملوانان کمک می‌کرد تا راه خود را پیدا کنند، اما در شب یا در هوای بد، حرکت خطرناک بود. اگر ملوانان مراقب نبودند، کشته‌هاشان ممکن بود به سنگ‌ها برخورد کند.

به همین دلیل فانوس‌های دریایی بسیار مهم بودند. فانوس دریایی یک برج بلند با نور روشن در بالای آن است که در نزدیکی مکان‌های خطرناک ساخته شده است تا به ملوانان هشدار دهد که از آن‌ها دوری کنند.

اولین فانوس دریایی در مصر باستان ساخته شد، اما فانوس‌های دریایی در دهه ۱۷۰۰ رایج‌تر شدند. آن‌ها در مناطق خطرناک قرار می‌گرفتند تا به کشته‌ها کمک کنند تا از دردسر دور بمانند. ملوانان می‌توانستند چراغ‌های فانوس دریایی را از دور ببینند.

فانوس‌های دریایی اولیه از سنگ ساخته می‌شدند و یک اتاق شیشه‌ای در بالا داشتند تا نور را روی آب بتابانند. در گذشته فانوس‌داران برای ایجاد نور نفت می‌سوزاندند. در حال حاضر، فانوس‌های دریایی از لامپ‌های برقی استفاده می‌کنند که از خورشید تغذیه می‌کنند. آن‌ها دیگر نیازی به نگهبان ندارند، اما همچنان مانند همیشه از کشته‌ها و ملوانان محافظت می‌کنند، همانطور که همیشه کرده‌اند.

(عقیل محمدی، روش)

۱۴۷ - گزینه «۲»

ترجمه جمله: «براساس متن حرکت کردن کشته در شب یا در هوای بد خطرناک بود زیرا ... .»

«ملوانان نمی‌توانستند خوب ببینند»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی، روش)

۱۴۸ - گزینه «۲»

ترجمه جمله: «اولین فانوس دریایی در مصر باستان ساخته شد.»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی، روش)

۱۴۹ - گزینه «۱»

ترجمه جمله: «کدام یک در مورد فانوس دریایی درست نیست؟»
«مردم در گذشته از خورشید برای تأمین انرژی فانوس‌های دریایی استفاده می‌کردند.»

(درک مطلب)

(عقیل محمدی، روش)

۱۵۰ - گزینه «۳»

ترجمه جمله: «کلمه زیرخطدار "they" در پاراگراف «۳» به lighthouses "اشاره دارد.»

(درک مطلب)

۱۴۱ - گزینه «۲»

ترجمه جمله: «امتحان رأس ساعت ۸:۳۰ دقیقه صبح دو شنبه آغاز می‌شود. دانش‌آموزان در صورت تأخیر نمی‌توانند وارد سالن امتحان شوند.»

نکته مهم درسی:
برای ساعت از حرف اضافه "at" استفاده می‌شود (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). برای روزها از حرف اضافه "on" استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). (کرامر)

۱۴۲ - گزینه «۱»

ترجمه جمله: «در حالی که دانش‌آموزان در حال امتحان دادن بودند، معلم به آرامی در اتاق قدم می‌زد.»

نکته مهم درسی:
با توجه به فعل "walked" در جای خالی نیاز به زمان گذشته داریم (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). برای توصیف فعل از قید استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های «۲» و «۴»). (کرامر)

۱۴۳ - گزینه «۳»

ترجمه جمله: «دکتر خودش به ما گفت که دارو دیگر اثر نمی‌کند.»

نکته مهم درسی:
با توجه به معنی و مفهوم جمله، به ضمیر انعکاسی "himself" (خودش) برای تأکید نیاز داریم (رد سایر گزینه‌ها).

(کرامر)

۱۴۴ - گزینه «۴»

ترجمه جمله: «او یک بازی خنده‌دار اختراع کرد تا بچه‌ها را سرگرم کند.»

(۱) ترک کردن
(۲) حل کردن
(۳) احترام گذاشتن
(۴) اختراع کردن

(واژگان)

۱۴۵ - گزینه «۳»

ترجمه جمله: «بسیاری از خانواده‌ها از محصولات داخلی ساخته شده در کشور خود استفاده می‌کنند تا به کسب و کار و کارگران محلی کمک کنند.»

(۱) باستانی
(۲) پر انرژی
(۳) داخلی
(۴) بین‌المللی
(واژگان)

۱۴۶ - گزینه «۱»

ترجمه جمله: «افرادی که در بیابان‌ها زندگی می‌کنند اغلب خانه‌های مخصوصی با دیوارهای ضخیم می‌سازند تا از ورود گرما در طول روز جلوگیری کنند.»

(۱) بیابان‌ها
(۲) اهرام
(۳) نمایندگان، کارگزاران
(۴) آزمایش‌ها
(واژگان)

